

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXV Nr. 6798

Joi 11 noiembrie 1965

6 PAGINI - 30 BANI

**Stilul și metodele
de conducere
a întreprinderilor**

**Specificul
național
în cultura noastră**

ÎN CONTINUAREA UNEI ANCHETE

„ANONIMATUL BETONULUI” ȘI CERINȚELE PEISAJULUI ARHITECTONIC

• Presiunea termenului de predare nu justifică uniformitatea • Varietatea și confortul — elemente de interdependență • Ce se înțelege prin „frumosul la locul de muncă” • Spre un nou și divers limbaj în arhitectura satelor

Recent, ziarul nostru a publicat o pagină-anchetă referitoare la stilurile arhitectonice ce se practică în urbanistica noastră. În cadrul acestei pagini erau consemnate, pe lângă o seamă de realizări, și unele fenomene nedorite cum ar fi: monotonia, lipsa de fantazie în peisajul urbanistic. Specialiștii care și-au spus cuvântul au indicat, răspunzând la ancheta noastră, o seamă de soluții pentru înlăturarea acestor fenomene, pledând pentru exigență înaltă, îndrăzneală în creație, spirit inovator. Și pe bună dreptate. Sarcinile sînt mult mai complexe, cuprind domenii variate. Așa cum reiese din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R., îndemnul la inițiativă și la inovație adresat arhitecților se referă nu numai la urbanistică, dar și la alte domenii importante cum ar fi sporirea gradului de confort al apartamentelor, îmbunătățirea arhitecturii construcțiilor industriale, sistematizarea satelor.

și comodității, a soluțiilor simple. „Au fost destule cazuri — ne-a spus tov. GH. IONESCU, secretarul organizației de partid de la Institutul „Proiect”-București, când arhitecții, sub presiunea termenelor, a „îndeplinirii planului”, au recurs la soluții comode, care să nu le creeze dificultăți la avizare. Or, e nevoie și aici, ca în oricare muncă de creație, de îndrăzneală, de strălucire pentru promovarea noului”.

Asadar, arhitecții înșiși au datoria să-și privească propria activitate într-un spirit nou, care exclude comoditatea, lena de gândire, resemnarea în fața dificultăților. Arhitectul trebuie să fie un om de sinteză, cu imaginație, intuiție și spirit organizatoric — ne scrie arh. N. PETRESCU de la I.S.P.H. București. El trebuie să aibă formația tehnică necesară pentru a înțelege munca inginerilor, specialiștilor și constructorilor. Această pregătire trebuie finită mereu la curent cu progresul tehnic, cu realizările din alte țări și cu nevoile mereu crescînde ale oamenilor”.

În multe scrisori ni se semnalează că strădania arhitecților e uneori anihilată de persistența unor măsurii anacronice. Astfel, arh. ALEXANDRU COSTINESCU de la I.P.I.A. București ne semnalează

Vasile NICOROVICI

(Continuare în pag. a II-a)

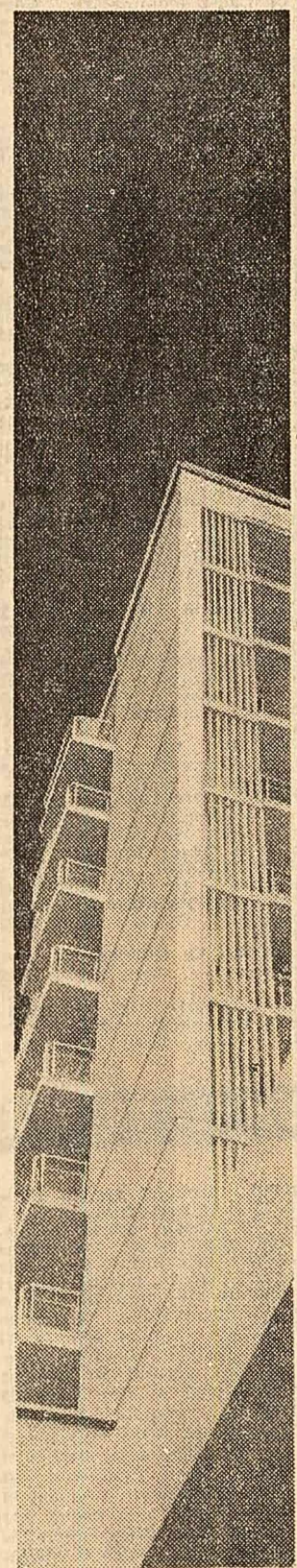
Răspunderea omului de la planșetă

În spiritul acestei largi și dialectice înțelegeri a misiunii arhitectului sînt redactate răspunsurile la ancheta noastră, pe care continuăm a le publica. „Înfățișarea arhitectonică — ne relatează sugestiv arh. N. SCULY de la I.S.C.A.S. — reprezintă o cotă importantă din mărturia culturii materiale a unei epoci și, ca atare, purtăm și noi o parte din responsabilitatea

tea pentru această mărturie”.

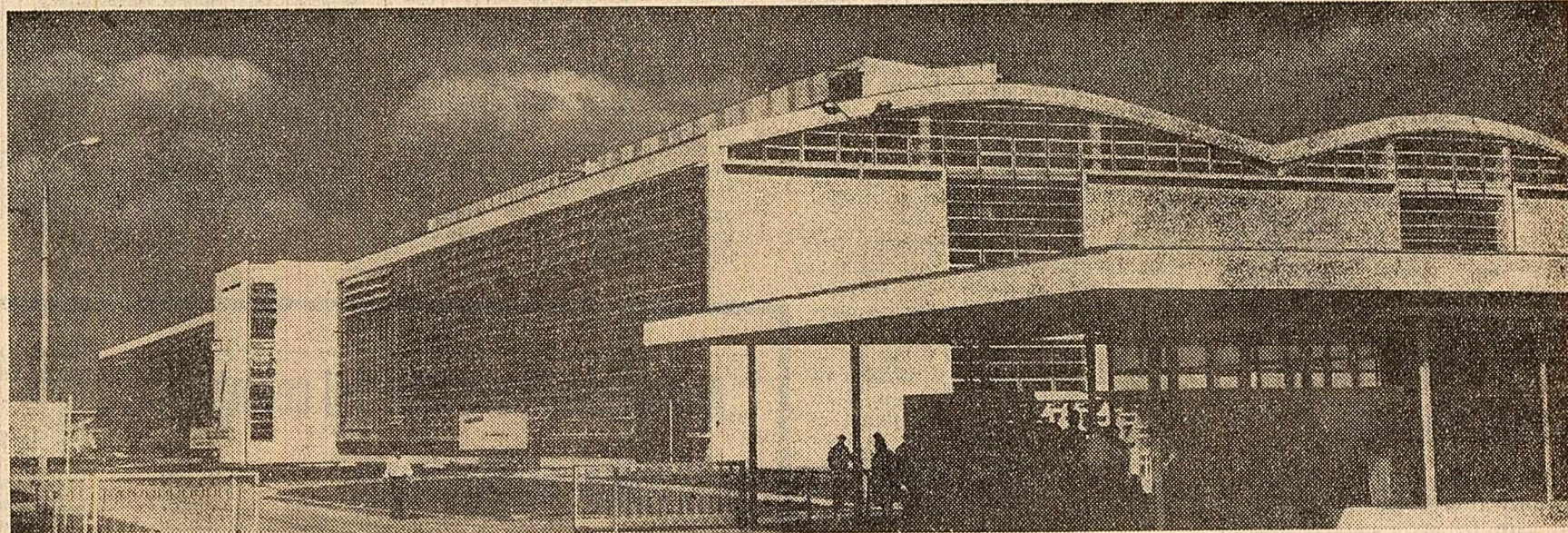
Răspunderile arhitecților sînt mari față de contemporani, față de urmași. Operele lor nu mai pot fi refăcute la „ediția a doua”, ca un roman sau o partitură muzicală. De aceea, spiritul unei înalte exigențe, exercitarea unui permanent examen critic și autocritic trebuie să caracterizeze întreaga activitate a arhitectului.

Ce anume trebuie înțeles, în mod practic, pentru a transpune în viață aceste judicioase desiderate? E vorba, așa cum rezultă și din răspunsurile pe care le-am primit ca, odată cu schimbarea unor prevederi învechite în sisteme de avizare și tipizare, odată cu încetarea unui climat propice criticii și schimbului de păreri, arhitecții înșiși să lupte, în activitatea lor zilnică, împotriva rutinei

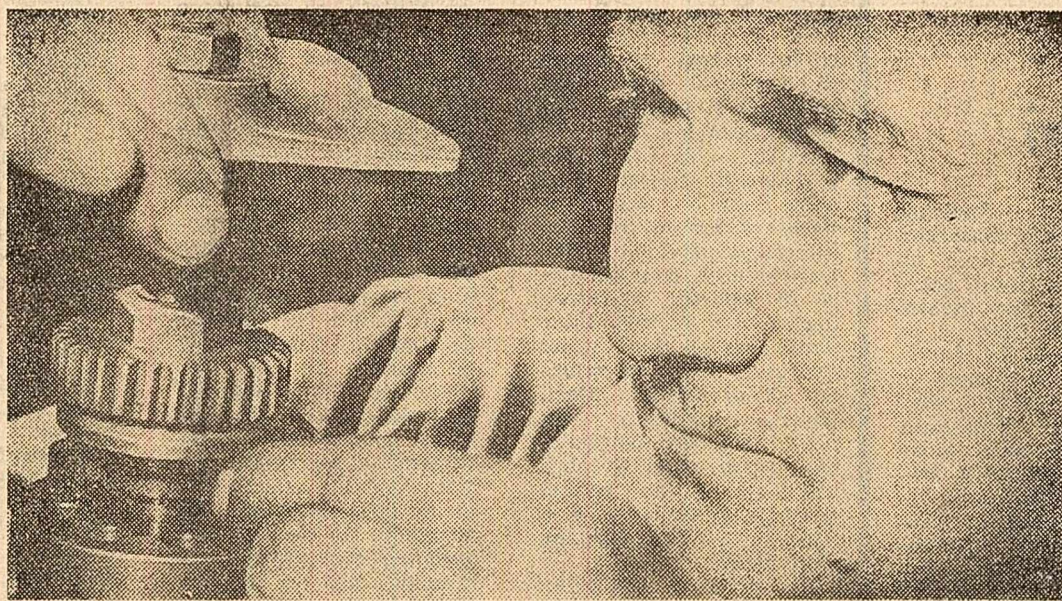

Detaliu de construcție

Uzina de metale și aliaje neferoase din Capitală. O nouă unitate modernă, care realizează o gamă largă de produse mult solicitate în diferite ramuri ale industriei

Sincronizarea distribuitorilor la pompe cere din partea montajului îndemnare și precizie. În fotografie: montajul Gheorghe Bîndea de la Uzina de pompe din Capitală executînd această operație

25 de ani de la prăbușirea Doftanei

Mărturiile ale eroicilor ani

Incrementele de un sfert de secol, acele ceasului de la intrarea în Doftana indică ora patru fără zece. Este tragica oră a nopții de 9-10 noiembrie 1940, cînd și-au găsit sfîrșitul, sub zidurile prăbușite de cutremut, numeroși deținuți revoluționari. Amintirea jertfei lor, ca și a eroismului legendar de care au dat dovadă cei mai buni fii ai poporului, comuniștii, o păstrează vie temnița prefăcută astăzi în muzeu, transmînd-o tuturor celor ce urcă aici pentru a cunoaște și a omagia mărturiile unui glorios trecut. În istoria eroică a poporului nostru se înscrie cu litere de aur, nepieritoare, lupta revoluționară a clasei muncitoare, a celor mai buni fii ai ei, comuniștii. Scumpe poporului nostru, tradițiile acestei lupte stau la temelia victoriilor istorice dobîndite sub conducerea încercată a Partidului Comunist Român, găsindu-și împlinirea în edificiul

de astăzi, în plină desăvîrșire, al Republicii Socialiste România.

Desprins de cadranul ceasului, privirile se înalță firesc spre steagul roșu al partidului, fluturînd liber, la lumina zilei, deasupra Doftanei. Așa au visat acest steag simbolizînd acum izbînda socialismului, neînfricații militanți care au pus mai presus de orice, de propria lor viață, cauza libertății și fericirii poporului.

Pe cadran acele stau incrementele. Dar timpul a mers înainte. Regimul burgeois-moșieresc n-a putut opri în loc istoria, oricît s-a străduit să împiedice, să înăbușe lupta revoluționară a maselor conduse de partid. Cu acest scop, el a creat unul dintre cele mai sălbatice mijloace de reprimare: Doftana, supranumită „Bastilia românească”.

397 de celule, cele mai multe în secțiile „întunecoase”. O celulă: cîțiva metri pătrați de ciment, grății, o vizetă cît palma în lemnul masiv al ușii. Impresionantă este această mărturie din epocă: „La Doftana — scria „Știința” ilegală din 14 august 1934 — tovarășii noștri sînt ținuți tot timpul în celule de ciment și umede... Nu au voie să aibă creioane, cărți, ziare, să scrie familiilor lor decît o dată pe lună, să primească vizite

și alimente de afară... sînt băgați în renunțarea celulei „H”, infectă, fără lumină, fără pat, fără pătură...”

Aici, în muzeul de astăzi, plesele păstrate din arsenalul teoriei stau mărturie, acuzînd. Bastoane de cauciuc, vine de bou, lanțuri. Ele evocă, dar cît de palid totuși, crima ce se săvîrșea aici, an după an și ceas după ceas, împotriva unei forțe de neînfrînt. Pe după un zid năruit, pătrunzi într-o fierărie veche, cu unelte grele, înegrite de fum. La prima vedere, un atelier ca altele altele... Aici erau ferecchi în lanțuri deținuți politici. Ele n-au putut fereca însă voința dîrză de luptă, după cum toate celelalte instrumente de tortură, cărora li se adăugau infometarea și presiunile morale, n-au putut zdrobina încrederea în victoria revoluției a comuniștilor în temnița.

De-a lungul coridoarelor, prin fața șirurilor de celule, pretutîndeni, pașii vizitatorilor răscolesc ecourî. Parcă s-ar auzi, păstrată în fier și piatră, spaima celor din al căror ordin a fost înfățișată Doftana; numai spaima de moarte față de

Victor VINTU

(Continuare în pag. a V-a)

Cercetări noi în lupta contra cancerului

Interviu cu prof. dr. Marcel DARGENT, directorul Centrului de oncologie din Lyon

Într-o pauză a lucrărilor Conferinței naționale de oncologie, desfășurată recent la București, la care au luat parte numeroși savanți de renume mondial, redactorul nostru G. Cuișbuș l-a rugat pe cunoscutul specialist francez, prof. dr. Marcel Dargent, să prezinte cititorilor noștri cîteva din problemele care preocupă astăzi majoritatea medicilor oncologi din lume.

— Care este, după părerea dv., stadiul actual al cercetării în domeniul combaterii cancerului?

— În prezent școala franceză de oncologie încearcă să determine rectificarea unor noțiuni clasice privind evoluția cancerului, noțiuni care s-au dovedit a fi prea simple. Cancerul trebuie privit ca o maladie complexă, în care alături de evoluția tumorii, medicul oncolog trebuie să țină seama și de reacțiile proprii ale organismului. Aceasta constituie o condiție obligatorie pentru explicarea numeroaselor anomalii ce pot fi observate în evoluția bolii de la individ la individ. Din îndemnul profesorului Denoix din Paris, ne străduim să definim tot mai precis boala

cancerosă, să clasificăm mai just tumorile, să cercetăm mai precis morfologia, biochimia și etiologia lor, în fine, să studiem comportarea organismului bolnavului față de tumorii.

Ați în Franța, cît și în alte țări, cu vechi tradiții medicale, se observă multiple tendințe în privința cercetărilor în oncologie. Așa cita, de pildă, unele lucrări aflate într-o fază foarte avansată, privind imunologia, adică posibilitățile de apărare ale organismului, apoi cele privind rolul virusurilor în producerea cancerului. Savantul francez Georges Mathé a efectuat cu succes încercări de tratare a leucemiei acute la copii, prin transplanta-

(Continuare în pag. a V-a)

RETRIBUȚIA DUPĂ PRODUCȚIE — MIJLOC DE COINTERESARE A ÎNGRIJITORILOR DE ANIMALE

În raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R. se arată că un mijloc important de întărire a proprietății obștești este perfecționarea formelor de organizare și retribuție a muncii. Veniturile realizate de cooperatori trebuie să fie tot mai strîns legate de rezultatele obținute în producție, de cantitatea și calitatea muncii, imbinîndu-se cît mai armonios interesele obștești cu interesele personale ale cooperantilor. De mare însemnătate pentru dezvoltarea zootehniei și ridicarea ponderii ei în ansamblul producției și veniturilor din agricultură, așa cum s-a subliniat la Congres, este retribuția muncii cooperantilor care lucrează în această ramură în funcție de producția obținută.

Folosind condițiile deosebit de favorabile pentru creșterea bovinelor și a altor specii de animale, multe cooperative agri-

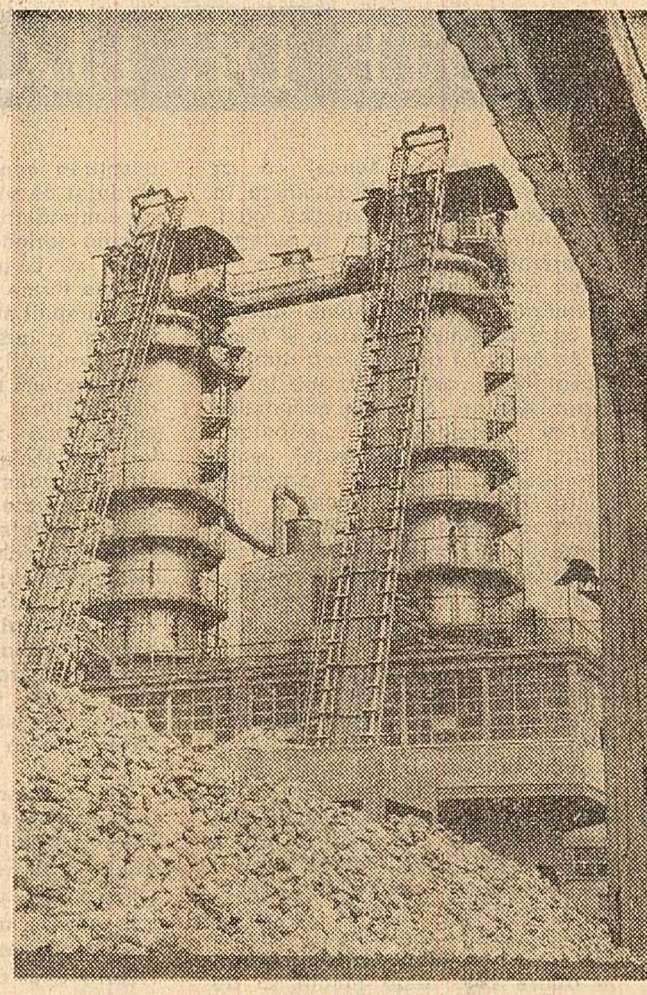
cole din raionul Tecuci și-au creat ferme mari, care contribuie la sporirea veniturilor bănești. În prezent, cooperativele agricole din raion dispun de 17.100 taurine din care 6.400 vaci, 16.800 porcine, peste 55.000 ovine, 57.000 păsări mîcătă. În acest an din sectorul zootehnic se vor obține cu circa 16 milioane lei mai multe venituri bănești decît în 1962. La o cercetare mai amănunțită a rezultatelor obținute, se poate vedea că există diferențe mari de la o unitate la alta în ce privește numărul animalelor raportat la unitatea de suprafață și mai ales producția care se obține. Aceasta este hotărîtă în mare măsură de modul cum se face retribuția celor care lucrează în ramura zootehnică.

Practica multor cooperative agricole din raion a dovedit că retribuția muncii îngrijitorilor de animale, în raport

cu producția obținută, îi cointeresează să muncească din ce în ce mai bine, să vadă în rezultatele pe care le obțin propriile lor venituri. Tocmai de aceea ei nu rămîn indiferenți atunci cînd dintr-un motiv sau altul cantitatea de lapte scade sau animalele nu cresc în mod corespunzător în greutate. O bună experiență în această privință are cooperativa agricolă „Voința” din Tecuci. Aici se aplică, încă din 1962, retribuția îngrijitorilor după producția de lapte obținută. Efectivul de 398 vaci și juninci montate existent în prezent este împărțit în loturi date în primire unor îngrijitori pricepuți. Sarcinile de producție sînt defalcate pe loturi și pe fiecare animal în parte. Acest

Radu APOSTOL
coresp. „Științei”

(Continuare în pag. a V-a)

Cuptoarele de var ale fabricii de zahăr din Tg. Mureș

Foto: A. Cartojan

Tovarășul Constantin Pirvulescu la 70 de ani

Comitetul Central al Partidului Comunist Român a adresat tovarășului Constantin Pirvulescu, președintele Comisiei Centrale de Revizie, următoarea telegramă cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani.

Dragă tovarășe Pirvulescu,

Cu prilejul împlinirii a 70 de ani, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, vă felicităm pe dumneavoastră, militant de seamă al partidului, și vă urăm mulți ani de viață.

Activitatea îndelungată pe care ați desfășurat-o în mișcarea revoluționară din România, ca membru al Partidului Comunist Român, în anii grei ai ilegalității și după eliberarea țării, în lupta dusă de partidul nostru pentru instaurarea puterii clasei muncitoare și pentru construirea socialismului și comunismului se bucură de aprecierea întregului partid, a întregului popor.

Vă dorim din toată inima, scumpe tovarășe Pirvulescu, viață îndelungată, sănătate și mulți ani de activitate rodnică pentru înflorirea patriei noastre socialiste.

COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Decada cărții tehnico-științifice

În Capitală a început miercuri tradiționala „Decadă a cărții tehnico-științifice”. La librăria Academiei, Mihail Eminescu, Universității, Mihail Sadoveanu și la Librăria noastră nr. 4 au fost amenajate vitrine și expoziții de cărți editate în ultimul timp de editurile de specialitate, iar la Librăria noastră nr. 50, o expoziție generală. În numeroase întreprinderi

și instituții din oraș, printre care „Electroaparataj”, Fabrica de pompe, Uzina „Republica”, Uzina de mașini electrice, Ministerul Petrolului, Ministerul Industriei Construcțiilor, Institutul de proiectări pentru laminare, la standurile de cărți se găsesc cele mai recente tipăriți tehnico-științifice pe prilejul diferite.

DEFECTE ÎN... GOSPODĂRIRE

POSTA REDACȚIEI

Relații în scrisorile adresate redacției despre diferite realizări gospodărești, corespondenții voluntari din orașe și sate evidențiază grija statului pentru folosirea chibzuită a fondurilor și materialelor destinate lucrărilor de utilitate publică, preocuparea pentru buna funcționare a serviciilor comunale, inițiative ale deputaților. Avem în față, însă, și câteva scrisori care semnalează că unele staturi populare și conduceri de întreprinderi orășenești nu dau dovadă de suficiență în spirit gospodăresc. Din această cauză se înregistrează și unele defecțiuni în funcționarea unor instalații, utilaje și servicii.

Boală lungă...

Povestea modernizării cinematografului „Artă” din Calafat, despre care ne scrie corespondentul voluntar S. STANCIU, pune în lumină consecințele ușurinei cu care se pornește uneori la folosirea fondurilor alocate pentru executarea reparațiilor sau a altor lucrări. I. R. C. S. Oltenia a alocat suma de 450.000 lei pentru reparația capitală a acestui cinematografului, iar ing. Prunoiu de la statul popular regional a întocmit documentația tehnică. Lucrările au început la 9 august a.c. și trebuiau să fie terminate la 31 decembrie. Dar, după două luni, timp în care s-au executat doar 15 la sută din volumul reparațiilor prevăzute, lucrările au fost oprite. Ce s-a întâmplat? Proiectul prevăzuse toate amenajările necesare: sala cu 300 locuri, ecran lat, ventilație, grup sanitar etc. — arată corespondentul voluntar. Scăpase doar un „mic amănunt”: nu se cercetase dacă temelia clădirii are rezistență necesară. Așa că, după ce s-au cheltuit zeci de mii de lei, acum totul trebuie luat de la început și nu se știe când vom avea din nou cinematograful în orașul nostru. De altfel, trebuie adăugat că s-a contractat executarea lucrărilor de către statul popular orășenească care nu dispune de oameni cu calificarea necesară. Acum locuitorii orașului nostru se întreabă: nu se putea ști de la bun început dacă temelia clădirii are sau nu rezistența necesară? Și când vom putea viziona din nou filme? Aceste întrebări vizează nu numai pe cel care a întocmit o documentație superficială, ci și conducerea I.R.C.S. Oltenia, care a aprobat-o, statul popular orășenească care s-a angajat să execute lucrările.

a impus ca și în comuna noastră să se construiască un nou local de școală, cu 4 săli de clasă, laborator, și diferite dependințe. Primul metru cub de beton la fundație a fost turnat în toamna anului 1960, urmând ca peste un an construcția să fie gata. Dar n-a fost așa. Localul școlii a fost dat în folosință abia în 1964. Cât privește construcția unor anexe, nici astăzi nu este terminată. Dar trădăgăneala lucrărilor nu este singura meteahnă a celor de la statul popular comunal. Din cauză că n-au urmărit cu exigență să se facă lucru de bună calitate, timp-plăria s-a confectionat din lemn verde, ferestrele nu se închid, ploaia pătrunde prin acoperiș etc. Înălțarea acestor deficiențe necesită cheltuirea unor fonduri cu care s-ar fi putut face alte lucrări necesare în comună. Comitetul executiv al statului popular nu s-a ocupat ca un adevărat gospodar al comunei de realizarea construcției la timp și de bună calitate. Dar nici tehnicienii statului popular rațional nu și-au făcut datoria. Dacă îndrumau și controlau cu exigență cum se execută lucrările, s-ar fi prevenit troscirea unor fonduri și lucrul de mintuală”.

Parcă nici nu i-ar privi

„In orașul nostru — Pucioasa — există o baie publică, construită acum câțiva ani, ne-a scris un grup de cetățeni. Cu vreo patru luni în urmă, baia a fost închisă pentru mici reparații. Când se va re deschide, nu se poate ști. Intrebat fiind de către unii abonații la serviciile acestei băi, vicepreședintele statului popular orășenească, ing. Ciucă, le-a recomandat să nu se mai amestece în treburile statului popular și „să folosească copaii”. Așa cum apreciază și autorii scrisorii, răspunsul vicepreședintelui statului popular oglindește o concepție cel puțin stranie asupra răspunderii ce-i revine pentru gospodărirea orașului, asupra modului cum trebuie să se acționeze și să rezolve cererile cetățenilor.

Despre asemenea „gospodari” am primit și două scrisori din Zalău. Relativă amănunțit cite neplăceri produse întreruperile frecvente în alimentarea cu energie electrică și apă, cititorul V. H. DAN ne roagă să intervinem la întreprinderea de electricitate și la întreprinderea de gospodărie rațională pentru a da curs cererilor cetățenilor privind înlăturarea acestor deficiențe. În același sens ne-a scris și prof. PETRE HIRIZA de la liceul din Berzasca, raionul Moldova Nouă, Banat. Din cauza intreruperii curentului electric, elevii de la internatul liceului sint nevoiți să se înghețe în jurul unei lămpi fumegânde spre a-și face lecțiile. Conducătorii întreprinde-

rilor respective nu-și cunosc oare obligațiile și trebuie neapărat să intervină cineva pentru a-i determina să-și facă datoria?

★

Faptele relatate pun în evidență nu numai existența unor lipsuri în gospodărie, ci și cea ce le generează: superficialitatea și neglijența, controlul deficitar din partea organelor de resort. De ce să dureze cu lunile o mică reparație? Cum pot merge liniștiți la muncă și la odihnă cei din a căror viață se intrerupe curentul electric, sau apa, plicându-ne necazuri multor cetățeni? Se impune deci o analiză aprofundată a lipsurilor, chiar când par neînsemnate, și măsuri pentru evitarea lor, pentru educarea oamenilor care răspund de bunul mers al diferitelor secțiuni de activitate.

„Anonimatul betonului” și cerințele peisajului arhitectonic

(Urmare din pag. 1)

că proiectanții nu dispun de mijloace elementare pentru a-și asigura „materializarea ideilor” cu exactitate. „Nu există nici o dispoziție legală — ne scria d-șa — indicând ca necesară semnătura arhitectului pentru ca întreprinderea constructoare să încaseze contravaloarea unor lucrări, chiar dacă acestea sint prost executate sau neconforme cu proiectul”. Deci, practic, arhitectul nu poate interveni pentru a opri o construcție în care intențiile lui sint uitate integral denaturate. E o situație, s-o recunoaștem, cam bizară.

Dar poate și mai bizar e faptul că, actualul sistem de premii contribuie la încurajarea „monotoniei” (arh. CAROL HACKER, I.P.B.-București). Recompenșiți sint, de multe ori, tocmal cei care se străduiesc să uniformizeze peisajul arhitectonic și nu cei îndrăzneți, animați de spirit creator.

În acest sens, tov. ALEXANDRU KLEIN, arhitect-șef al regiunii Maramureș, ne adresează un răspuns edificator: „Din anchetele făcute printre locatarii noilor locuințe și din studiul propriu rezultă că, în privința asigurării confortului, mai sînt destule deficiențe”. Sintetizîndu-le el stabilește trei categorii:

1. Structura apartamentelor.

posibilitate ca varietatea să se realizeze prin economii obținute în dauna confortului locuitorilor. Dimpotrivă. Fantezia, originalitatea, diversitatea peisajului urbanistic presupun, în același timp, sporierea confortului. De altfel, varietatea tipurilor de apartamente, care permit deci satisfacerea unei foarte diverse game de necesități (în funcție de structura familiilor — pe număr de persoane, grupe de vîrstă, ocupații etc.) constituie premiza însăși a realizării unei varietăți a peisajului arhitectonic. Cu alte cuvinte, în cel proiectantului de ansamblu va analiza mai temeinic necesitățile oamenilor, care din profesie ori de anumite tradiții de viață, ei va avea posibilitatea să răspundă — ne scrie GABRIELA BERTUME de la I.S.C.A.S.-București — diverselor cerințe de confort și să realizeze, implicit, și o varietate în compoziție”.

Documentele Congresului al IX-lea al P.C.R. se referă, vorbind despre arhitectură, și la construcțiile industriale. Și în acest domeniu, deziderate generale, cum ar fi amplasarea construcției în funcție de relief, evidențierea specificului uzinei, pentru obținerea „expresivității arhitecturale” sint acceptate de toată lumea. Totuși, prin prisma exigențelor actuale,

„Frumosul la locul de muncă”

le, mulți dintre participanții la anchetă exprimă puncte de vedere critice.

„În anii care au trecut — ne scrie arh. MIHAI CALINOVSCI de la I.S.P.A. București — în arhitectura industrială nu s-a ajuns la o simplificare a sistemelor constructive, la elaborarea unor sisteme ușoare și rapide de montaj. Acest fapt a dus, din unghiul de vedere al arhitectului, la rezolvări foarte diferite pentru aceeași problemă, cu intenții vădite de monumentalism artificial, lăudabil, poate, pentru efortul creator depus, dar impropru arhitecturii industriale și discutabil sub aspect economic.

Consider că, în această privință, a fost greșită îndrumarea C.S.C.A.S.-ului, întrucât construcțiile industriale nu sînt și nu vor fi monumente, ci ele sînt supe periodic modernizării tehnologilor. Chiar dacă sînt amplasate în oraș, este greșit să se înțeleagă că industria trebuie să imbrace halina construcțiilor civile”.

Cum se poate realiza acest deziderat? Arhitecții orădeni sugerează:

1. Încalzirea rigidelor proiecte tip, propuse de C.S.C.A.S., prin proiecte-direc-tive, care să permită arhitectului să conceapă planul construcției în așa fel încît aceasta să fie înscrisă în mod armonios în ansamblu.
2. Folosirea, pentru construcția noilor do-lării, a terenurilor centrale libere, necesitate dictată de considerente economice (cost, posibilități de cooperare, concentrarea lucrărilor edificatoare, cit și de considerente sociale.
3. Realizarea unui sistem arhitectural propriu condițiilor specifice de climă, relief etc.

Dacă se adaugă și contribuția creatoare a arhitectului, aceste construcții vor avea o arhitectură specifică izvoită din locul pe care au fost clădite și din exigențele contemporane.

Varietate arhitectonică — în condițiile îmbunătățirii confortului

Nu trebuie înțeles nici o clipă că ar exista vreo

„Capitalismul contemporan și teoria economică”

Datorită inițiativei Editurii politice, avem în volumul pe marginea căruiă facem însemnările de față *) o culegere de studii și articole, care, nefolcloric, suscită un viu interes în rândul celor ce se preocupă de studiul doctrinei economice, precum și al economiei politice a capitalismului. Cuprînzînd materialele ce abordează unele aspecte actuale ale crizei economiei politice burgheze contemporane, volumul este binevenit, cu atât mai mult cu cît este vorba de o tematică încă insuficient tratată în literatura noastră economică.

cea să desprindem unele chestiuni teoretico-metodologice, pe care lectura volumului le evidențiază.

Cu toate deosebirile dintre ele, în ansamblu studiile degajă o poziție metodologică justă și rodnică. Autorii nu se rezumă la a eticheta o teorie sau alta ca fiind „vulgară”, „apologetică”, ceea ce ar fi condus la prezentarea crizei economiei politice burgheze contemporane în mod schematic, sub forma unui proces linear.

E cunoscut faptul că de peste un secol economia politică burgheză are un pronunțat caracter apologetic, vulgar; dar această trăsătură generală se manifestă în fiecare perioadă istorică și în fiecare problemă economică într-un mod specific. Tematica economică politică burgheză suferă în prezent schimbări, mijloacele de argumentare devin mai variate, mai rafinate, mai subtile, adaptîndu-se schimbărilor determinate de mersul ascendent al omenirii, de desfășurarea revoluției științifico-tehnice mondiale și de ascuțirea contradicțiilor interne ale orînduirii burgheze. Încercarea de a rupe revoluția științifico-tehnică de coordonatele ei economice și social-politice, desprînzînd analize cantitative de cea calitativă, această din urmă fiind neglijată sau chiar abandonată, înlocuirea concepției despre automatismul funcționării economiei capitaliste cu aceea despre necesitatea stimulării sale artificiale, părăsirea pe scară tot mai largă a abstracției ca metodă de cercetare și orientarea spre empirism sau pozitivism economic, trecerea de la concepția microeconomică și de la analiza capitalismului în mod static la dinamica economică — iată câteva din încercările recente de „adaptare” a economiei politice burgheze analizate în volum.

de vedere istoric, de caracterul lizurii al sarcinii propuse de a scria capitalismul de la pieștea sa invariabilă.

Ceasa ce este specific actualmen-tului funcției pragmatice este strînsa ei legătură cu politica economică promovată de guvernele burgheze, legătură condiționată în special de dezvoltarea capitalismului monopolist de stat. Keynesismul, teoriile creșterii economice, interpretările moderne ale inflației sint de la bun început concepute ca bază a politicii economice a statelor imperialiste.

Autorii studiilor tratează, pe bună dreptate, diferențiat limitele și eficiența intervenției statului în economie prin diferitele sale prghiști; statul burghez poate influența asupra formelor de manifestare a contradicțiilor reproducției capitaliste, poate să le atenueze într-un sector sau altul; însă faptul fundamental ca socializarea crescîndă a producției îmbracă forma creșterii atotputerniciei capitalismului,

NOTE DE LECTOR

te în înțelesul în sensul că ar crește rolul funcției pragmatice în detrimentul celei apologetice, căci, cum bine se subliniază în culegere, orientarea utilitaristă „este o formă nouă, indirectă, mai subtilă, camuflată a apologeticii, alături de care continuă să existe și chiar se dezvoltă apologetica directă, grosolană, necamuflată, sub forma așa-numitelor doctrine economice despre „capitalismul popular”, „statul bunăstării generale” etc.. Apologetica nouă este indirectă, pentru că ea proslăvește, în primul rînd, însăși știința economică burgheză și pentru că pretinde să utilizeze această știință în scopul efectiv urmărit, dar irealizabil — de a preveni sfîrșitul capitalismului” (pag. 93).

Pe drept cuvînt însă, autorii nu fac o demarcație rigidă între cele două funcții, ci, dimpotrivă, evidențiază legătura dialectică, contradictorie dintre ele. Ceea ce le permite să demonstreze că, în ultimă instanță, intensificarea funcției pragmatice nu scoate din impas gândirea burgheză contemporană. Desigur, limitele eficienței practice a economiei politice burgheze sînt generale nu numai și nici măcar în principal de contradicțiile dintre cele două funcții, ci de însuși caracterul relațiilor de producție burgheze, perimate din punct

tînd să lichideze suveranitatea și independența națională, să extindă sub forme noi dominația imperialistă și colonialistă asupra popoarelor.

Dacă pentru „asocierea” țărilor recent aliate la țările metropolelor, teoreticienii burghezi invocă sărăcia, insuficiența dezvoltării forțelor de producție, adepții „integrării” țărilor dezvoltate economică invocă nivelul înalt al forțelor de producție, care, după cum pretînd ei, ar depăși granițele naționale(!), creînd, chipurile, în acest fel, necesitatea „planizării” producției, a unor organisme supra-naționale. În special din acest unghi de vedere este atacată problema în studiul despre apărarea teoretică a „integrării” vest-europene și răsăritice și Autorul, conștient de viclenia și de contradicțiile de manifestare a supra formelor de manifestare a contradicțiilor reproducției capitaliste, poate să le atenueze într-un sector sau altul; însă faptul fundamental ca socializarea crescîndă a producției îmbracă forma creșterii atotputerniciei capitalismului,

ascuțirea contradicțiilor de bază a modului de producție capitalistic ca o contradicție, atenuează într-o anumită formă într-un sector sau altul, să izbucnescă cu acuitate în alte forme și în alte sectoare.

În amplitud studiul despre neocapitalism și industrializarea țărilor state, autorul, după ce schițează problematica și trăsăturile generale ale teoriilor neocapitaliste, demonstrează metodic inconsistența lor. Interesele egoiste ale puterilor imperialiste, ale monopolurilor internaționale de a menține vechea diviziune internațională a muncii, profund inechitabilă, explică pur și simplu încheierea teoriilor neocapitaliste politice industrializării țărilor state naționale. Întreaga dezvoltare mondială a acestor țări ca industrializate este singura care care duce spre progres, civilizație, bunăstare și asigură în fapt independența și suveranitatea națională.

Un loc important îl ocupă în volum analiza științifică a unor teorii ale apologetilor capitalismului privite la așa-zisa necesitate a „integrării”, promovată de diferitele uniuni monopoliste, și formarea de organizații supra-statale. Autorii acestor studii, dezvoltînd esența unor astfel de organizații, demonstrează că ele îngrădesc și

*) Capitalismul contemporan și teoria economică studiul critic. Editura Politică Buc 1955. Volumul cuprinde următoarele studii:

Gh. P. Apostol — „Revoluția științifico-tehnică contemporană și implicațiile ei în economia capitalistă”

N. Ivaniciu — „Capitalismul monopolist de stat și unele schimbări în metodologia economiei politice burgheze”

I. Anghel — „Despre repartitia funcțională a veniului național”

L. Stroja — „Orientări actuale în teoria burgheză a salariului”

B. Comisanoiu — „Interpretări moderne ale inflației”

A. D. Albu — „Contribuții la studiul dezvoltării inezale a țărilor capitaliste și al gravității contradicțiilor interimperialiste”

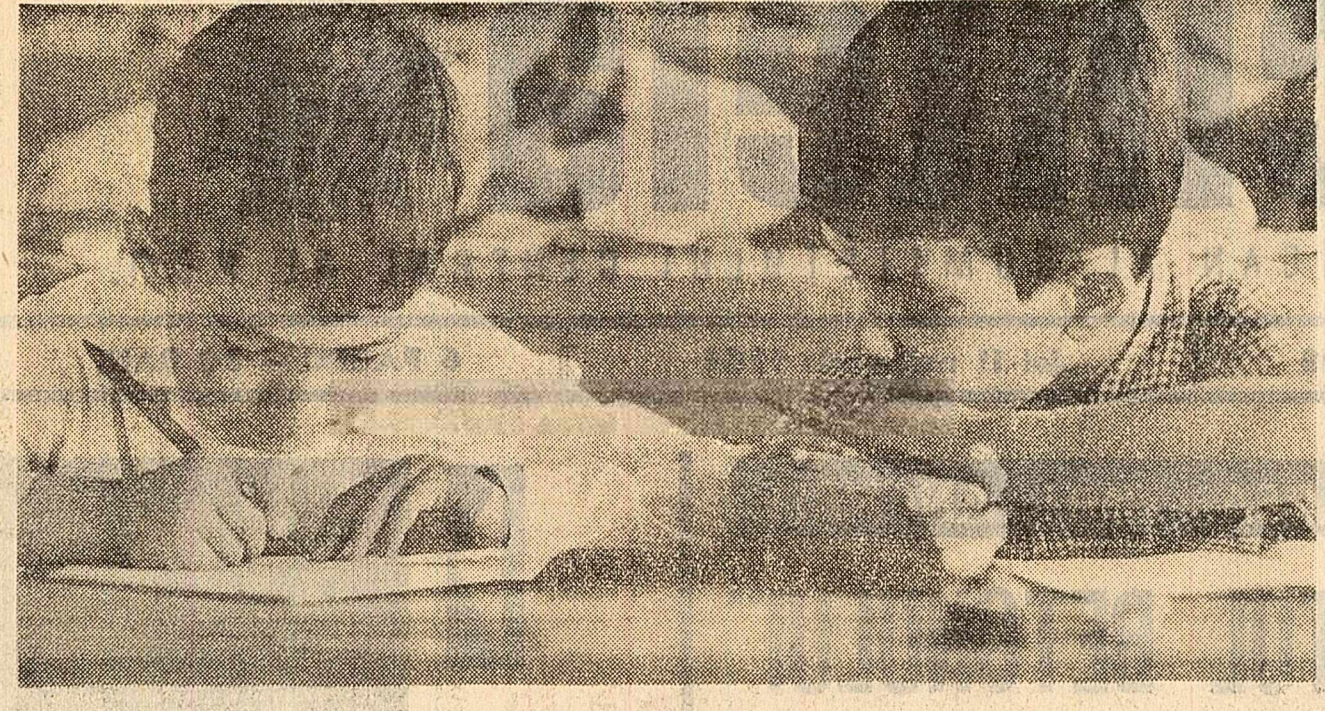
M. Oprisan — „Apărarea teoretică a „integrării” vest-europene și viciile ei”

A. Popper — „Stădile creșterii economice — teoria lui W. W. Rostow”

S. Sava — „Neocapitalismul și industrializarea țărilor state naționale”

M. Ionescu — „Fosub — Convergența sistemelor economice”

N. Dinu — „Pașea socialistă în lumina realităților”

Și ei scriu frumos...

TEATRE

- Teatrul de operă și balet: TRUBADURUL — 19,30
- Teatrul de stat de operă: TARA SURSĂ — 19,30
- Teatrul National „I. L. Caragiale” (sala Comedia): VIZITA BATHINI DOAMNE — 19,30 (sala Studio): TEZAVURUL LUI JUSTINIAN 19,30
- Teatrul de Comedie: FIZIENII — 19,30
- Teatrul „Lucia Sturdza Blandra” (sala din Bd. Shtitu Magureanu nr. 1): CLIFE VIATA — 19,30 (sala Studio, str. Al. Sahla nr. 76 A): FII CUMINTE, CRISTOFOR — 19,30
- Teatrul „C. I. Nottara” (sala Magheru): OMUL CARE SI-A PIEDUT OMENIA — 19,30 (sala Studio): GABRIELE — 20
- Teatrul „Barbu Delavrancea”: NUNTA LA REVISTA — 20
- Teatrul Mic: VULPILE — 19,30
- Teatrul evreiesc de stat: WOZECK — 20
- Studioul Institutului de artă cinematografică și cinematografică „I. L. Caragiale”: RADACINI — 20
- Teatrul satirico-muzical „C. Trăncuș” (sala Savoy): PROFESORUL DE FRANZEZĂ — 20 (sala Victoria): CU MUZICĂ... E DE GLUMĂ — 20
- Ansamblul artistic al C.C.S.: MEREU MAI SUS — 20
- Circuit de stat: PARADA CIRCULUI (spectacol prezentat de circuit Mare din Budapesta) — 20

TELEVIZIUNE

- 19.00 — Jurnalul Televiziunii (I)
- 19.15 — Emisiune pentru copii și școlari „Ce să înțeleg”, „Cucerigu” — film de desene animate.
- 20.00 — Filmul documentar ALEXANDRU OBOESCU — 20.15 — În obiectiv.
- 21.00 — „WESTERN” clasic și parodii clasice la „WESTERN”
- 21.40 — Recitalul sopranei TRODIMA LIGAIU — 21.50 — Jurnalul Televiziunii (II), Buletin meteorologic.

CINEMATOGRAFIE

- FRUMOSUL DIN PADUREA ADORENTEA — film pentru ecran panoramic. Patru personaje (Vezi, rîndurile se dau) — 10; 12; 14.15; 16.30; 18.45; 21
- DUMINICA LA NEW YORK: Republica — 8.30; 10.30; 12.45; 14.45; 16.45; 19; 21.15; București — 9.15; 11.15; 13.15; 15.15; 17.15; 19.15; 21.15; Excelsior — 8.15; 11.30; 13.45; 16; 18.15; 20.30; Grivița — 10.15; 12.30; 14.45; 17; 19.15; 21.15; Modern — 8.15; 10.15; 12.30; 14.45; 21
- ȘOARECELE DIN AMERICA: cu această dată — 9.15; 11.30; 13.45; 16; 18.15; 20.30
- FURTUNA DEASUPRA ASIEI: Un film (completare) Cine a furat pelicanii? — 14.30; 16.30; 18.45; 21
- 900 DE LEGHE DE AMAZOAZA: Captiv — 9.30; 11.45; 14; 16.30; 18.45; 21; Feroviar (completare) Pionierii nr. 5/1958) — 9; 11.15; 13.45; 16.15; 19.45; 21.15
- CAPITANUL ZERO — cinematoscop: Festivalul Simpoziumului — 10; 12; 14.15; 16.30; 18.45; 21
- CINE ESTI DUMNEATA, DOMNULE SORGE? — cinematoscop: Victoria — 10; 12.30; 15; 17.45; 20.30; Gulesht — 10.30; 15; 17.45; 20.30; Melodia — 15; 17.45; 20.30
- ONORABILUL STANISLAV SEBASTIAN: Centrul — 9.45; 12; 14.15; 16.30; 18.45; 21; Mosilor — 11; 15.30; 18; 20.30 (la emisie completare Prinsii zil)
- PRIMA ZI DE DELEGAT: cinematoscop: Lumina — 10; 12; 14; 16.15; 18.30; 20.30; Ferentari (completare) Viteza delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România în U.R.S.S. — 10; 12.30; 15.30; 18.30
- PROGRAM „PENTRU COPIL: Dolina — 10
- HANKA: Dolina — 11.30; 13.45; 16; 18.15; 20.30
- FUGI PIRIAȘULE — INFERMEDICARUL CU ARIPI ANUL NASTERII 1900 — POVEȘTEA CEASULUI — UNIVERSURI PICTURALE — VREAU SA ȘTIU IOT NR. 32; timpuri Noi — 10—21 în continuare
- LANTUL: Cultural — 10.30; 15.30; 18; 20.30
- ULTIMUL TREN DIN GUN HILL: Dacia (completare) Compozitorul Aram Haclatirian) — 9.45 — 12.15 în continuare, 15; 17.45; 20.30
- PĂCĂT DE BENZINA: Munca (completare) Așa fost salvată) — 14; 16.15; 18.15; 20.30
- UNCHIUL MEU: Buzestii — 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18.15; 20.30; Arta — 8.45; 11; 13.15; 15.30; 18; 20.30
- MARILEN — cinematoscop: București (completare) 15.30 în cantitate industrială) — 10; 12; 14; 16.15; 18.30; Lira (completare) Călătorie în paradisul pasărilor — 15; 17; 21
- TOLBA CU AMINTIRI: Unirea (completare) Acolo unde a trait Homiway) — 10; 12.15; 20.30
- CAPORALUL ȘI CHELĂȚII PROGRES: 10.30; 12; 14.15; 16.30
- CARTIERUL VEȘELIEI: Tomis — 9.15; 11.30; 13.45; 16; 18.15; 20.30; Pacea — 10; 12.15; 20.30
- CEAPEAȘA: completare Pionierii nr. 5/1958) — 9.45; 12; 14.15; 16.30; 18.30; 20.30
- JUDEȚ: Miorita (completare) Apoi — 9.30; 11.45; 14; 16.15; 18.45; 21; Volga (completare) 15.30 în paradisul pasărilor) — 9.45; 12; 14.15; 16.30; 18.45; 21
- CALTORUL: Popular (completare) (Simetrie) — 16; 18.15; 20.30
- CINEVA DOLO SUS MAI TU: FESTE VILTORI: Volca (completare) 15.30; 18; 20.30; Crîngasi — 10; 15.30; 18; 20.30 (la ambele completare Simetria)
- VEȘELIE LA ACAPULUI: Colețului (completare) Artistii a-matori — 10; 15.30; 17.45; 20.30
- DULCEA PASĂRI: VOR CĂDEA TREȚII — cinematoscop: Floresca — 9.15; 12; 15.30; 18; 20.30; Flămura — 10.30; 12.30; 14.45; 17; 19.15; 21.15
- SPARGĂTORUL — cinematoscop: Rahova — 14; 16.15; 18.30; 20.45
- CEI MAI FRUMOSI ANI: cinematoscop: Drumul Sărilor 19.30; 21.45; 20
- CAMERA ÎN FORMA DE „L”: Cotroceni — 13.45; 16.15; 18.45; 21.45
- LIN CARTOF DOI CARTOFI: Cosmos (completare) Lucea în înflinți) — 14.30; 16.30; 18.30; 20.30

CUM E VREMEA

Timpul probabil pentru zilele de 12 și 13 noiembrie. În țară: vreme în general umedă, cu cerul mai mult noros. Vor cădea precipitații sub formă de ploie și burniță, iar în nordul țării și parte a intervalului în zona locală. Vîntul va sufla potrivit cu unele intensificări pînă la tare. Temperatura aerului în scîdere în nordul țării și ușor variabilă în celelalte regiuni. Minimele vor fi cuprinse între minus 7 și 3 grade, iar maximele între 7 și 13 grade. Ceață în zona învecinată în București și vreme în general umedă, cu cerul mult noros. Vor cădea precipitații sub formă de ploie și burniță. Vînt potrivit. Temperatura ușor variabilă. Ceață dimineața.

Teodor POSTOLACHE
candidat în științe economice

STILUL ȘI METODELE

DE CONDUCERE

A ÎNTREPRINDERILOR

Fondurile
de investiții

sint rodul muncii
întregului popor.

SE CHELTUIESC EFICIENT?

Promovarea spiritului de inițiativă al oamenilor muncii reprezintă un factor important în perfecționarea continuă a activității economice a întreprinderilor. Prevederile și însemnătatea covârșitoare a inițiativelor marelui partid, a îndrumat și îndrumă pe conducătorii de întreprinderi să asigure cele mai bune condiții pentru participarea nemijlocită a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor la organizarea și conducerea producției. Practica a confirmat că nici un conducător de întreprindere nu poate organiza cu succes lupta pentru îndeplinirea planului, pentru valorificarea intensă a rezervelor interne ale producției, fără participarea și stimularea largă a inițiativelor muncitorilor și tehnicienilor, a cadrelor de ingineri și economiști. Sursele de propuneri sunt variate și pe toate planurile — de la constatarea de producție, sesiuni tehnico-stilnști și până la adunările de dezbateri a cifrelor de plan. Cite propuneri și idei valoroase nu izvorăsc cu acest prilej din rîndurile muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor, exprimînd grija lor pentru folosirea deplină a tehnicii, a timpului de lucru, pentru îmbunătățirea calității produselor, economisirea materialelor prime și materialelor? Problema care se pune este: cum se fructifică de către conducerea de întreprinderi tezaurul de propuneri valoroase izvorite din rîndurile colective, ce eficiență are aplicarea lor în producție? Iată tema anchetei noastre, la care ne răspund muncitorii, inginerii, economiștii, cadre de conducere din întreprinderi.

ÎN DIRECȚIILE HOTĂRITOARE ALE REALIZĂRII PLANULUI

— Întreprinderii noastre i-au revenit în acest an sarcini sporite — ne-a spus ing. NICOLAE IOSIF, directorul Uzinei mecanice Mirșea. Planul prevedea realizarea unui volum de producție globală și marfă cu 25 la sută mai mare față de anul anterior. O asemenea creștere a producției nu putea fi însă concepută decît în condițiile reorganizării generale a fluxului tehnologic. De aceea, la indicația comitetului de partid, s-a inițiat o amplă dezbateri cu muncitorii, inginerii și tehnicienii uzinei, solicitîndu-i să-și spună părerea, să facă propuneri concrete. Nu am lăsat ca dezbaterile să se desfasoare de la sine, să se prelungească un timp nelimitat. Propunerile au fost analizate chiar în fașă. Chiar dacă la început unele sugestii și idei nu s-au născut într-o formă definitivă și perfectă, noi le-am luat în studiu pentru a stabili posibilitățile de fructificare. S-au format comitete de ingineri și tehnicieni care au analizat-o amănunțit și au determinat cu precizie eficiența ei. Analizele făcute de colectivele create ne-au dat posibilitatea să discernem cu cea mai mare acuratețe propunerile valoroase, să găsim mijloacele pentru aplicarea lor neîntîrziată în practică.

Ce rezultate s-au obținut prin reorganizarea procesului tehnologic? În secția I, de pildă, s-au creat zece linii tehnologice pe care se prelucrază reperiile mai importante, ceea ce a permis creșterea productivității muncii cu peste 20 la sută. Prin mai buna reamplasare a utilajelor, în secția sculării s-a cîștigat o suprafață productivă de aproape 300 metri pătrați, crescînd concomitent și producția de S.D.V.-uri.

Aș vrea să remarc că multe din măsurile care au avut la bază propunerile muncitorilor și cadrelor tehnice au fost aplicate la începutul anului. Uzina a beneficiat astfel încă din primul trimestru de efectele favorabile ale acestor măsuri. Fiește, pe parcurs, s-au mai valorificat și alte propuneri. Faptul că s-a acordat prioritate aplicării măsurilor cu cea mai mare eficiență economică a avut o influență hotărîtoare asupra rezultatelor îndeplinirii planului uzinei pe nouă luni: la producția globală s-a realizat un spor de 1,2 la sută față de prevederi, iar productivitatea muncii planificată a fost depășită cu 1 la sută.

ANCHETA „SCINTEII”

CUM SE FRUCTIFICĂ TEZAUURUL DE PROPUNERI IZVORITE DIN RÎNDURILE COLECTIVULUI

Sarcinile de export s-au îndeplinit integral. Au fost îndeplinite economii suplimentare de 3 milioane lei.

Evident, practica acestei uzine reține atenția. S-a dovedit că atunci cînd sînt stabilite cu claritate direcțiile hotărîtoare pe care să se canalizeze permanent și nu „la zăle mari” capacitatea și inițiativa creatoare a colectivelor, rezultatele în îndeplinirea planului sînt rodnice. Aceasta a dat posibilitate conducerei uzinei să cunoască cit mai bine rezervele și să stabilească căile pentru valorificarea lor la timpul potrivit, în așa fel încît să se obțină o eficiență maximă în producție.

IDEILE VALOROASE — SELECTIONATE CU DISCERNĂMÎNT

Pe unul dintre șantierele întreprinderii noastre, cel din Moinești — ne-a relatat ANTON NICOLESCU, contabil-șef al întreprinderii nr. 1 din cadrul Trusăriei de construcții-montaj șchele din Ploiești — a apărut către sfîrșitul anului trecut o situație inexplicabilă pentru noi la început. Nu ne puteam da seama ce a determinat neîndeplinirea sarcinii de reducere a prețului de cost. Acest „secret” nu a putut fi dezlegat dintr-o dată. Am cerut părerea unor muncitori, maștrii și inginerii de pe șantier care, arătînd cauzele, au făcut propuneri valoroase pentru înlăturarea lor. Într-una din acestea, am sugerat să nu se mai consume materiale de dimensiuni superioare celor din documentația tehnică, ca anumite lucrări să fie realizate cu materiale de categoria a II-a sau a III-a. Ca buni gospodari, ei au propus, totodată, ca pierderile și nisipul să nu mai fie aduse din balastiere îndepărtate, ci din carierele existente în apropiere. Într-un cuvînt, ei au scos la iveală canale prin care se risipeau importanțe fonduri bănești, propunînd cu competență măsuri concrete în vederea mai bune gospodării a materialelor și reducerii prețului de cost.

Încă o dată s-a văzut ce mare valoare are spiritul de bun gospodărie al celor care lucrează nemijlocit în producție. Tocmai pentru a valorifica acest „filon de aur” — cum îi spunem noi — considerăm de datorită noastră să ne consultăm de fiecare dată, cit mai amănunțit, cu colectivul de muncitori și tehnicieni și să-i informăm asupra mersului treburilor în întreprindere, asupra problemelor pe care le avem de rezolvat. Cadre tehnice și economice din întreprin-

deri se deplasează periodic pe șantier, discută cu constructorii și montorii posibilitățile și căile de punere în valoare a noi rezerve interne. Sugestiile și propunerile lor sînt de un real folos conducerei tehnico-administrative. Ele au contribuit la ridicarea nivelului activității economico-financiare a întreprinderii.

În primele 9 luni din acest an, întreprinderea și-a realizat ritmicitatea volumului de producție planificat, precum și celălalt indicator. S-au obținut economii suplimentare la preț de cost de 735 000 lei.

În încheiere aș vrea să fac o precizare, mai ales că ne aflăm în perioada cînd se elaborează noi măsuri pentru asigurarea condițiilor tehnice și organizatorice necesare realizării producției pe anul viitor.

Fără a subestima valoarea numărului mare de propuneri izvorite din rîndul colectivului șantierelelor, este bine totuși ca principală preocupare a conducătorilor tehnico-administrativi să fie îndreptată spre selecționarea acestora, spre o tratare operativă făcută cu simț de răspundere, reținîndu-se pentru a fi aplicate acelea care au o utilitate reală, care contribuie direct la îndeplinirea planului.

Există și în aceasta o garanție că tot ceea ce constituie o idee valoroasă nu rămîne literă moartă, că inițiativa este puternic stimulată pentru realizarea obiectivelor principale ale activității fiecărui șantier.

MEREU ACELAȘI REFREN: „SE VA ANALIZA, SE VA REZOLVA”

După trei trimestre, bilanțul activității Combinatului de industrializare a lemnului din Pitești e ne-

satisfăcător: nu s-au realizat sarcinile de reducere a prețului de cost și cea de creștere a productivității muncii, nu s-a îndeplinit integral planul la unele sortimente.

— Ce să zic, muncim pînă peste cap, fără a obține rezultatele dorite — se scuza parca tov. ION BARBU, inginerul șef al combinatului. Am preconiștat măsuri pentru îndeplinirea sarcinilor de producție și financiare. Iată planul M.T.O. El conține 99 de măsuri. Cele mai multe vizează tocmai îmbunătățirea calității produselor, creșterea productivității muncii, reducerea prețului de cost.

— Cum s-au aplicat măsurile stabilite la începutul anului? Ing. CONSTANTIN POPA, șeful serviciului tehnic, care era de față, ne răspunde:

— Peste 20 de măsuri nu vor fi realizate. Este o mare greșală a noastră că nu am pus accentul pe fructificarea posibilităților interne din constatările prilejuate de ancheta noastră se desprinde un învățămînt prețios — și anume: dezvoltarea inițiativelor creatoare a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor lărgeste imens cadrul muncii colective, constituie un nesecat izvor de perfecționare a producției, a stilului de conducere în orice întreprindere. Și tocmai pentru că stimularea inițiativelor de masă este o condiție esențială a succesului în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor economice trasate de partid, e nevoie ca președintele, în toate întreprinderile, să fie sprijinit puternic această inițiativă, sărind cu hotărîre orice manifestare de lipsă de interes și de superficialitate față de propunerile oamenilor muncii. O asemenea cerință este cu atât mai actuală acum cînd în întreprinderi se fac pregătiri pentru producția primului an al cincinalului.

(Anchetă realizată de
Ioan ERHAN, Gheorghe CIRȘTEA)

Inițiativa exclude tutela mărunță

rametrii proiectați la noua secție de imprimerie.

Cele câteva exemple înfățișează unele preocupări de certă actualitate, pentru rezolvarea cărora, așa cum s-a văzut, colectivul nostru a manifestat inițiativă, a fost sprijinit și s-a bucurat de încercare din partea direcției generale.

Practica arată că luarea în considerare de către forul tutelar a propunerilor conducătorilor de întreprinderi stimulează puternic inițiativa lor în direcția realizării unei producții sporite, la un nivel calitativ în progres și la un preț de cost mai redus.

Socotesc însă că relațiile dintre întreprinderi și forul tutelar sînt susceptibile de serioase îmbunătățiri. Concluziile sunt următorul exemplu. După cum se știe, prin plan se stabilește nivelul indicatorului forță de muncă. În cursul anului apar însă unele fluctuații. Nu putem totuși angaja alți muncitori, ingineri și tehnicieni — precizez, în limitele cifrelor de plan — decît după ce, în prealabil, obținem aprobarea forului tutelar. Direcția generală justifică această prin faptul că anumite întreprinderi nu respectă numărul scriptic de salariați planificat. Lucrurile, într-adevăr, așa stau. Considerăm că nu-i deloc normal ca, pornind de la unele cazuri izolate, să se ia măsuri obligatorii pentru toate întreprinderile. Propun să se examineze de către forurile de resort posibilitatea acordării unor drepturi mai mari conducătorilor de întreprinderi în ce privește angajarea de noi muncitori, tehnicieni și ingineri, bineînțeles în limitele respectării numărului total de salariați planificat și a fondului de salarii.

Drepturi mai largi ar trebui să aibă conducătorii de întreprinderi și în ce privește minuirea fondurilor destinate coaterării materialelor a colectivului. Regulamentul de premiere în vigoare, întocmit de ministerul nostru, prevede că, pentru a fi premiați, muncitorii trebuie să realizeze 35 la sută țesături de calitate „extra” și 85 la sută de calitate I. Indiferent de cum variază raportul dintre cei doi indici de calitate, prima acordată este aceeași. După părerea mea, ar fi util ca ministerul să de-

puține ori propunerile se relau, se prevăd ca „noutăți” în alte planuri și ciclul tărgănitului continuă.

Se desprinde limpede unde duce un asemenea stil de muncă al conducătorilor combinatului. IGNORIND ÎNȚIȚATIVA COLECTIVULUI, CONSIDERIND CĂ POATE REZOLVA TOTUL DE UNA SINGURĂ, CONDUCEREA COMBINATULUI SE LIPSESTE DE UN AJUTOR PREȚIOS PE CARE MASA LARGĂ A MUNCITORILOR, TEHNICIENILOR ȘI INGINERILOR IL POATE DA ÎN SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR MARI ȘI MICI ALE PRODUCȚIEI. Era de așteptat ca comitetul de partid al combinatului să intervină cu promptitudine pentru valorificarea largă a propunerilor relectate din terenul fert al consfățuirilor de producție, să controleze sistematic cum sînt fructificate. El nu a procedat așa și s-a limitat doar să constate, din cînd în cînd, că multe propuneri nu se aplică. S-au trosit astfel izvorite din rîndul colectivului.

Din constatările prilejuate de ancheta noastră se desprinde un învățămînt prețios — și anume: dezvoltarea inițiativelor creatoare a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor lărgeste imens cadrul muncii colective, constituie un nesecat izvor de perfecționare a producției, a stilului de conducere în orice întreprindere. Și tocmai pentru că stimularea inițiativelor de masă este o condiție esențială a succesului în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor economice trasate de partid, e nevoie ca președintele, în toate întreprinderile, să fie sprijinit puternic această inițiativă, sărind cu hotărîre orice manifestare de lipsă de interes și de superficialitate față de propunerile oamenilor muncii. O asemenea cerință este cu atât mai actuală acum cînd în întreprinderi se fac pregătiri pentru producția primului an al cincinalului.

doar indicații de principiu, să urmărească respectarea lor întocmai, iar aplicarea, de la caz la caz, a sistemului de premiere să fie făcută de conducerea întreprinderilor. Desigur, o contribuție importantă la folosirea judicioasă a fondurilor de coaterare materială pot aduce organizațiile de partid, de sindicat, chemate să concluzioneze cu conducerea întreprinderii. Reprezentanții acestor organisme pot să cunoască îndeaproape contribuția fiecărui muncitor, inginer și tehnician la îmbunătățirea calității produselor și, corespunzător, să acorde stimulentele materiale cvenite.

Chiar și în problemele de contractare cu comerțul se impune ca întreprinderile, mai ales cele din domeniul producției bunurilor de consum, cum este a noastră, să aibă o mai mare independență operativă. Cum se procedează în prezent? Cu prilejul contractării, noi, directorii, nu facem altceva decît să confruntăm desfasurătoarele primite de la direcția generală cu cele ale comerțului. O asemenea dădăceală ne îngrădește inițiativa de a prospecta noi înșine cerințele pieței, de a introduce în fabricație produsele solicitate de cumpărători. După părerea mea, aceasta este una din explicațiile faptului că în producția curentă a industriei ușoare se mai mențin diferite articole și modele învechite, că se manifestă uneori tendința de a se fabrica doar produse deosebit de rentabile.

Pentru stimularea spiritului inovator în împresărtarea permanentă a producției, socoțese necesar ca forurile tutelare să creeze în mai mare măsură întreprinderilor producătoare de bunuri de consum posibilitatea de a-și modifica profilul sortimentelor în funcție de cerințele pieței, de condițiile tehnico-materiale existente, corespunzător intereselor generale ale economiei.

Ing. Maria BACANU
directorul întreprinderii
„Suveica”-București

Oricît s-ar insista, consider că nu ar fi îndeejuns pentru a scoate în evidență marea răspundere pe care o au beneficiarii, proiectanții și constructorii în domeniul utilizării cu maximum de eficiență economică a fondurilor de investiții. Corespunzător mării potențialului economic al țării, fondurile de investiții au sporit simțitor în ultimii ani și vor crește și mai mult în viitorul cîcinal. Este suficient să arătăm că filiala noastră finanțează anul acesta 17 la sută din totalul investițiilor pe țară. Chiar și numai această cifră demonstrează amploarea lucrărilor de investiții ce se realizează în Capitală. Desigur, îndeplinirea acestui volum de investiții ridică probleme tehnice și organizatorice tot mai complexe, a căror rezolvare necesită coordonarea riguroasă a eforturilor, printr-o colaborare permanentă a tuturor celor care concurează la activitatea de investiții. Nu vreau să mă refer în cele ce urmează la probleme de ordin tehnic și organizatoric, ci la unele practici care și-au făcut loc în stilul și metodele de conducere ale unor beneficiari și conducători de șantier în domeniul activității de investiții. Despre ce este vorba?

Nici un beneficiar sau constructor nu poate să afirme că nu cunoaște implicațiile tergerivării lucrărilor, ale amînării lor de termenale planificate. Cu toate acestea, unii dintre ei — cum e cazul beneficiarilor și constructorilor Uzinei metalurgice București, ai Fabricii de clădiri de locuit din cadrul întreprinderii de prefabricate din beton-Militari — socotesc că din momentul cînd s-a absolvit obligația de a urmări sistematic, cu spirit de răspundere, cum se cheltuiesc fondurile, dacă la o lucrare s-au depășit costurile, cum se respectă graficul de construcție-montaj, termenul de punere în funcțiune a noilor capacități de producție. Cu alte cuvinte, dacă mărimea fondurilor alocate de la buget își găsește corespondența în volumul fizic al lucrărilor realizate. Noi am constat, cu prilejul analizării acestor justificative prezentate de beneficiari și constructorii celor două unități industriale, că, uneori, mai mult energie se cheltuie la elaborarea celor mai raționale variante de utilizare a fondurilor, cînt pe a găsi acoperiri și a convinge că neajunsurile, rămînerile în urmă în realizarea planului de investiții ar avea la bază cauze obiective.

De fiecare dată e găsesc fel de fel de motive pentru a justifica lipsa de prevedere și pun totul pe așa-zisele cauze din afară. O asemenea mentalitate de împăcare cu propriile neajunsuri, de lipsă de obiectivitate în aprecierea realității, care se traduce într-o nepăsare față de interesele generale ale economiei, nu are ce căuta pe nici un șantier, în nici una din întreprinderile noastre socialiste. După cum nu are ce căuta nici practica coloroșilor reciproc între proiectanți, constructori și beneficiari a neajunsurilor în privința predării timp și complet a documentației de proiect și deviz, livrării utilajelor, respectării graficelor de execuție pe șantier.

În munca noastră de control am sesizat și alte aspecte. Unii beneficiari de investiții recurg la diferite „artificii” în minuirea fondurilor alocate. De exemplu, conducerea întreprinderii de studii și exploatare miniere, unităților „Electroboinașul” și „Arta lemnului” ce aparțin de UCECOM au efectuat în acest an o plată unor utilaje din contul lor de decontare la Banca Națională — prin operații incompatibile cu disciplina financiară — sustrăgîndu-se astfel verificărilor Băncii de Investiții. Este o cale repro-

abilă, întrucît e vorba de o detunare de fonduri. Alți beneficiari manifestă îngăduință față de constructorii care însoțesc cu „acte în regulă” fondurile de organizare a șantierei. De altfel, se vede tendința ca din banii prevăzuți pentru organizarea șantierei să se execute lucrări provizorii și nu definitive. Or, aceste lucrări se demolează și valoarea lor nu mai poate fi recuperată integral.

Se constată că uneori se iau hotărîri pripite, fără a se avea în vedere consecințele economice, chiar și în cazul achiziționării de utilaje. Nu de puține ori se solicită cu insistență importul unor mașini sau livrarea de instalații de la alte întreprinderi, pentru ca numai de directorii și inginerii șefi ai unităților respective, ci și de conducerea direcțiilor generale de resort din ministere. Dacă nu erau finanțate, conducerea întreprinderilor ar fi tunat și fulgerat, ar fi adus alte acte justificative. Ne întrebăm: unde este spiritul de prevedere al bunului gospodar care trebuie să caracterizeze pe fiecare conducător de întreprindere? Cînd este datorită impoziabilă a fiecărui conducător de întreprindere cunoașterea și aplicarea de soluții inovative de a solicita investiții în toate noi utilaje, să ia toate măsurile pentru folosirea optimă a capacităților de producție existente. Nici o clipă să nu se piardă din vederea esența problemei, faptul că fondurile de investiții alocate de stat fiecărei întreprinderi sînt rodul muncii întregului popor și ele trebuie gospodărite cu înalt spirit de răspundere.

Nu pot fi trecute cu vederea nici practicile unor conducători de întreprinderi de construcții-montaj de a recurge adesea la împrumuturi restante, garanțate de organul tutelar, pentru a „camufla” aprovizionările de la producători cu diferite materiale, prefabricate etc. Ca urmare a unor mari imobilizări de fonduri în materiale, debitori, producție executată și nedecontată, organizațiile de construcții finanțate de filiala noastră au plătit pe nouă luni din acest an dobinzi penalizatoare de peste 10 milioane lei. „Recordul” de organizare de construcții-montaj București, aparținînd Ministerului Industriei Chimice, care a avut în tot cursul anului un volum de împrumuturi restante de 34 milioane lei, suportînd 2 615 000 lei dobinzi penalizatoare. Este o situație inadmisibilă. Conducerea acestor unități amînă de la un trimestru la altul aplicarea măsurilor promise, de fiecare dată, cu prilejul controlului efectuat de inspektorii filialei noastre. De fapt, consider că adesea împrumuturile restante se acordă cu prea mare ușurință. Potrivit prevederilor în vigoare, ele se dau automat — cînd întreprinderile nu au disponibil la bancă — și sînt garantate de organul tutelar. Cred că ar fi bine ca organele economice centrale să revadă metodologia de acordare a împrumuturilor. Oricum, ele trebuie privite ca o ultimă soluție și nu ca un lucru firesc. Ar crește astfel responsabilitatea celor care au marea răspundere de a cheltui cu înaltă eficiență fondurile de investiții alocate de la bugetul statului.

Nicolae GRANCEA
contabil-șef
al Filialei București
a Băncii de Investiții

SPECIFICUL NAȚIONAL ÎN CULTURA NOASTRĂ

IDEI ȘI OPINII

Conștiința de sine

Tudor ARGHEZI

Sînt unul dintr-ai noștri, umblat mai mult între împrejurări și țări. Voiam să cunosc lumea de-a dreptul, peste citire și bibliotecă. Din carte nu înveți limba via a unui popor. Trebuie să le trăiești pe toate fețele și nu în rezumate, în care autorii se văd înfrî pe dinșiși. Și-am trăit toate formele de viață tolerate unui străin venit pe neașteptate de aiurea, cu însușirile și mai ales cu defectele și onorurile primediliei lui.

Acum vîrsta 60 de ani, cînd m-am furșat înfrî oară printră prăpăstii și ape, România făcea parte în geografia cotidiană din continentul lui Aiiurea. — Numele dumitale? Cutare — Naționalitatea? Românească! — N-am adresă? — Profesia? — Nu știu — Adresa? — N-am. Deliculu lipsește de domiciliu.

Șeful biroului pentru străini înregistra „suspect”. Suspect însemna, la vîrsta timpului de atunci, ceva cam ca între nihilism și anarhie. Poliția secretă mai avea un client de supraveghiat.

Deci, am experimentat, am comparat. As ruga pe tipograf să nu zică în literele de plumb pe vîngulac am cumpărat. N-aveam cu ce cumpăra nimic.

Am comparat, am dedus și mi-am stabilit o mare învățătură, perfect valabilă și adevărată pînă azi, vreau să zic mai cu seamă azi și pe tot-deauna. Ai, Române, o țară fericită, ce să ne mai codim? Franziții nu-mesc în visul lor de un nou Canaan, le pays de Cocagne, rămasă pentru copii, la jucării și pe cutia de bomboane.

Depart de mine și de noi acel șovinism care dezechilibrează în povîrniș verticală senină a personalității, păstrată în tot trecutul nostru dreptă și sutoare. Românii au, în schimbul infatuării naționale, o aleasă conștiință de sine, bine verificată și tot mai puternic sedimentată, ca pături de piatră așezate liniștit, una peste alta, în bătrînețile tinerescii ale pămîntului adînc.

Păstrați-o deplin, iubiiți cititori, din muncă oprigă cu virgola voastră speranță.

Avem o țară de nesfîrșite belșuguri și de mari frumuseți, ogîndiri gingașii prietenești ale unui popor deștept, înzestrat cu haruri, după care alții rîvesc.

De la Decabal și Traian moștenim un avînt în creștere neîntreruptă nici de calamități. E vechi, dar mereu proaspăt avîntul, elanul. Păstrați-l cu entuziasm în tot ce începeți, săvîrșiți și clădiți.

Aducă-și aminte de zborul în care vă ridicăți cu puterile și mintea, sapa, care taie brazda, ciocanul care strîvește fierul, cuptoarele care-l aprind, condeiul care scrie după ce eșmătu și suferința înceind a dat o floare, care acopere toate tîrîmurile noastre. Măcaș e largă, în care izvoarele noastre revărsă lumină. Poporul nostru de farmece, de oameni chișei, de femei cu conturale ritmice legănate, înfr-un umblat dansat, e zămislitor unei poezii de cîntec și povești care trebuie să fie mereu criteriu elanului național.

Cu propriile-ți gînduri și culori

H. H. CATARGI

Sîntem cu toții martorii unui moment de mare efervescență artistică, pe care talente viguroase din toate generațiile o ilustrează și o înfrîn.

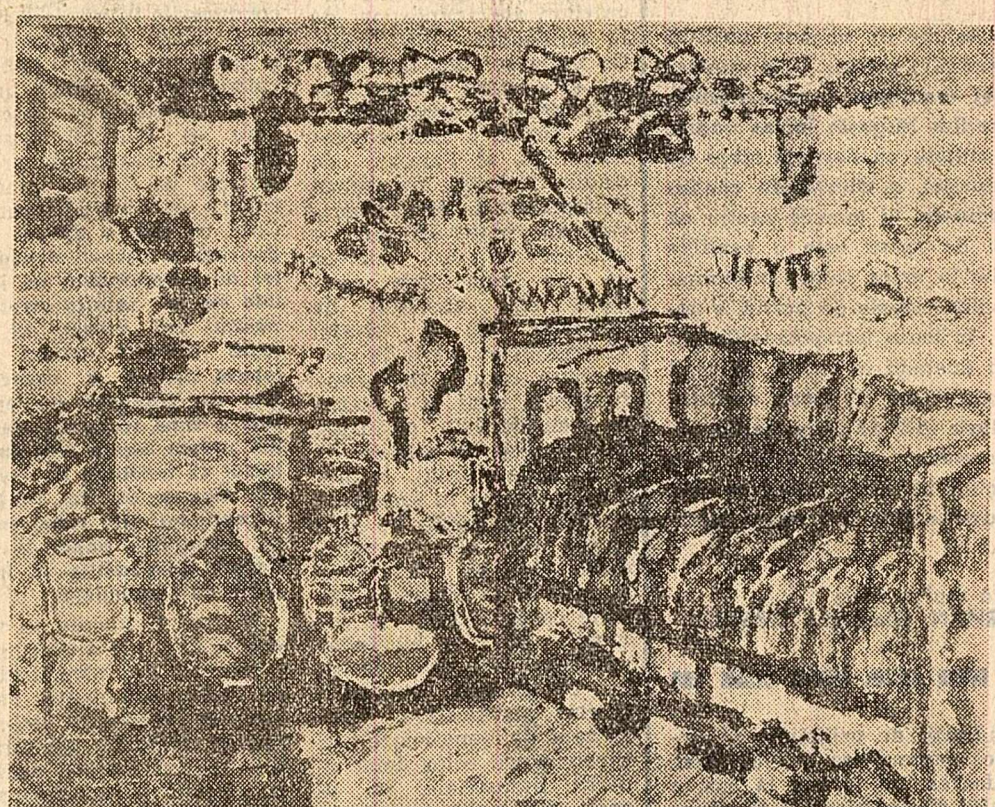
Studierea clasicilor, pe de o parte, și o tot mai atentă studiere a tuturor aspectelor creației universale contemporane, pe de alta, deschid largi posibilități artistului să cunoască, să-și descopere universul său propriu de gîndire și de simțire și, prin repetate confruntări, cele mai adecvate mijloace de a exprima și comunica acest univers.

Pe planul creației se dezbate în prezent opinii foarte interesante, foarte felurite. Aceste lucruri este binevenite, este o condiție a progresului.

Nu fac un paradox afirmînd că există tot aștea soluții cîte personalitățile artistice sînt; în rașimul nostru au fost create artiștilor condiții deosebite pentru a putea cunoaște și a putea crea în deplină libertate; dar esențial mi se pare faptul că atenția artiștilor, în orice școală, în orice manieră s-ar încadra, să fie îndreptată spre marile aspecte ale vieții populare în mijlocul cărora trăiesc, spre năzuințele sociale în care crează.

Vînd din toată inima să realizăm marile valori ale epocii noastre socialiste — viața bogată în aspecte a poporului ne oferă deopotrivă mari teme, idei nobile, năzuințe îndrăznețe — ne întrebăm permanent prin ce și cum să fim într-adevăr contemporani cu noi înșine? Cum să impunem artei noastre marile trăsături naționale, care îmbrășisează într-o largă acolare toate operele nepieritoare pe care le-a produs, de-a lungul veacurilor, geniul poporului nostru? Cum să dezvoltăm cu îndrăzneală, pe frînchii marii tradiții naționale, o artă modernă, vie, capabilă de a oferi puternică și elevată e-moție, corespunzătoare sensibilității poporului român?

Polem să privim, și adesea nu o facem destul de profund, la cei care ne-au arătat calea de urmă — la Crigorescu, Andreescu, Luchian, Pallady, Petrescu, Paciurea și Brăncuși. Acești oameni au fost fiecare un exponent al artei populare, din tradiția cărora s-au inspirat și cărui i-au adus ceva nou. Acel nou despre care vorbesc le aparținea, era izvorit din-

I. TUCULESCU

Interior fărăneșc

Un spațiu în care sunetele au ecouri

Tudor CIORTEA

Vorbînd despre specificul național, este firesc să plecăm de la prețuirea, valorificarea, continuarea și afirmarea tradițiilor noastre, fără de care nu am putea să ne integrăm în cultura și arta universală. Nu trebuie să privim însă tradiția ca pe o sferă închisă, cu legi închinate în clevea tematicii și procedee. Tradiția noastră, foarte bogată, presupune o continuă împresărire, în sensuri multiple. Nu vîd cum, chiar un compozitor vîrstnic, cu un stil de mult format, se poate menține în contemporaneitate, în actualitate, dacă nu-și împresărează necontenit viziunea artistică, mijloacele de exprimare. Închistarea duce în mod fatal la moarte artistică.

Esențial este ca experiențele să se axeze pe o substanță umană, să nu devină sistem dogmatic și, în cele din urmă, modă. Sîntem bucuroși cînd, cu mijloace noi, diverse, liniar reușesc să traducă ceva din preocupările zilelor noastre, din substanța melosului românesc. Într-o manieră originală, personală. Să fim atenți numai ca experimentele lor să nu fie imitative sterile, epigonism, ca sistemele noi, moderne, multe din ele tinzînd la destrămarea liniei melodice, la fărîmarea ideii muzicale, să fie preluate critic, cu înțelegere și competență. Nu ne putem dispensa de melos, de frumusețea melodiei care însem-

nează idee, reflecție, sentiment. Altfel, se trece la elaborarea unor lucrări factice, care pot să fie foarte abile, dar care nu exprimă nimic din substanța etern umană ce constituie însuși obiectul artei. În toate experiențele este de dorit ca umblul să fie prezent, să nu se meargă spre o aplicare dogmatică a unui sau altui dintre sisteme. Forta de creație, ideile și personalitatea creatorului sînt acelea care imprimă valoarea unei lucrări, indiferent de sistemul abordat. Însă forță de creație este o noțiune vagă, nedeterminată. Care sînt dimensiunile ei? După părerea mea, este neapărat necesar ca ea să însușeze, să sintetizeze aspirațiile unei comunități specifice, în mijlocul căreia artistul s-a format și în care trăiește. Ar fi de dorit ca liniar compozitori să nu înceapă instruirea lor în materie muzicală de la un

„novum”, care face tabula rasa cu vechile tradiții, ci să parcurgă mai înfrî întreaga evoluție a muzicii și, printr-o evoluție organică, să ajungă la ceea ce înțeleg ei a fi contemporan. În fericiți, liniar generație cuprînde mulți compozitori luminați, care merg pe calea dobîndirii, asimilării unor cunoștințe temelice din experiența trecutului, ceea ce nu contrazice faptul că fac o muzică avansată.

Este important a nu re-nunța la elementele de bază ale muzicii naționale. Aceste elemente nu trebuie să fie citate în mod simplist, ci trebuie să fie capate într-o stilizare nouă, să sugereze specificul nostru, să dea o caracterizare sintetică a-nunilor intonații. Important mi se pare a nu lăsa să se distrugă acest specific, a nu lăsa sistemul să predominie de dragul sistemului, pierzînd originalitatea unui lim-

Arta socialismului și spiritul popular

Liviu CIULEI

Definirea specificului românesc și a reflectării lui concrete în teatru și film cred că cere rașimul privirii oprițe pe tot ce este mai caracteristic în acest sens în creația noastră, și a-nume creația populară. Neavînd în nici un fel pretenția de a mă erija în esențian, în specialist, și ferindu-mă tot atît de mult de a eticheta, pot doar să transmit în cuvinte impresii subiective care, din motive lesne de înțeles, nu se pot deslipe de participarea afectivă. De aceea, mărturisesc că, pentru mine, specificul românesc în arta populară este în primul rînd echilibrul. Consider că arta noastră populară este o artă decanată, nepatețică, armonioasă, care evită contorsunile, o artă cu limpezime clasică în expresie și cu proporții clasice în formă. Pentru mine, e o artă olimpiană. E democrație în culori, în armonii, venic ritmic și nicodată ostentativă. Arta populară românească nu se vrea spectaculoasă. Ea nu face nicodată salturi de culoare și este economică în alegerea mijloacelor de expresie. Ea nu este nicodată dramatică, ci adeseori contemplativă, elegiacă sau veselă, dar nu frîmțată. Pînă și în balet, elementul epic sau dramatic cedează în fata meditației. Ca și plastică, dansul și muzica se sprijină pe ritm, repetare, și nu a-ung la extenuare patetică. Despre dansurile noastre populare se poate spune că n-au final; ele se întrec, nu se termină.

Cum este posibilă tranziția acestor linii caracterologice în arta cultă a teatrului și a cinematografilor? Artele cu tradiție au prelungit în spiritul lor întîm trăsăturile artei populare, iar cînd apare geniul, fenomenul comunicării cu creația folclorică se extinde și se dezvoltă într-un proces neobîndit de firesc, devenind artă națională în sensul major al cuvîntului. În toate artele cu tradiție, geniul românesc a apărut și cît de firesc și elocvente în simplitatea lor ni se par acum modalitățile artistice ale lui Brăncuși în sculptură sau ale lui Enescu în muzică, în surprinderea și redarea esenței spiritului artistic românesc și în transpunerea lor din forma populară în formă cultă. Rădăcinile sînt adînc înfrîn în pămînt, coraura atinge zărilor de aer pur ale artei înfrî intelectuală.

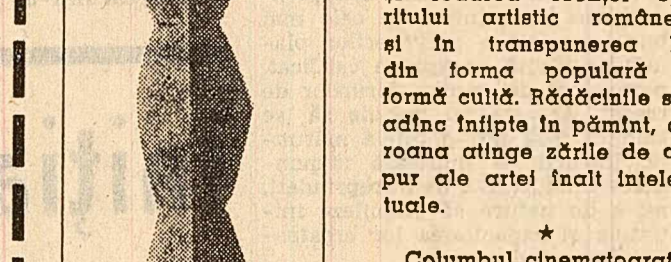
Columb cinematografilor noastre nu a apărut încă spre a rezolva problema „oului” (deși socotesc că cele trei scurmetraje animate ale lui Gopo ating esențe și proporții maxime). Dacă împrejurările istorice sînt cele care creează necesitatea personalității, consider că ele există — deci, în

conșință, ea va apare. Sigur că nu trebuie să o așteptăm — și că trebuie să facem tot ce putem pentru ca realitățile noastre cinematografice să exprime realitățile vieții noastre într-o formă artistică proprie și caracteristică nouă. Esențială esențial, aici, specificitatea reflectorilor, a caracterelor, respectiv cunoașterea și surprinderea de către creator a unor aspecte și probleme de viață proprii poporului nostru, realității românești. Dar asta nu este totul. Cinematograful cu un pregnant caracter național, care să cunoască transfigurarea artistică pînă a deveni stil, sînt pușine. Poate și pentru faptul că pînă acum cinematograful cu izbutit este imbine în expresie elementul contemporan, de cele mai multe ori cîntid, (și prin acesta conșință implicit nota de cosmopolitism a oricărui vîlț citadine contemporane) cu experiența artistică a moștenirii culturale a trecutului, experiența acumulată — după condițiile istorice — în unele țări numai în arta populară, în aștea și în arta cultă.

În producțiile neo-realistului italian, de exemplu, reflexul prezentului nu este legat de trecut, dar o haină artistică în care se însușeze experiențele culturale atît de bogate a Italiei, devenind astfel mai mult cronica, chiar și în stil, nu numai în relatare. Spre deosebire de această manieră, ca să fiu mai explicit, unele filme japoneze, (foarte puține, circa 5 din 500 pe an) salvîndu-se din marșmul comercialismului hollywoodian care a invadat și această cinematografie, izbutesc să prelungească izbutesc experiența artei populare și culte japoneze în stilul cinematografilor. Un asemenea stil cred că e de dorit să realizăm în cinematografia noastră.

Acest lucru este îngreunat în film și prin faptul că modalitatea cinematografică este recentă și că acordarea ei la un spirit național nu se poate face decît prin transpunere de rezolvări aparținînd artei mai vechi. Aceasta presupune o cultură profundă, care să ducă la sesizarea intimă a fenomenului artei naționale. S-ar părea, la prima impresie, că în filmele istorice lucrul s-ar putea rezolva mai ușor pentru că însăși tema e proprie, cîntarea locală e asibilă, cîntarea pitoresc. Dar iată că tocmai aici, vulgaritatea unei apropieri superficiale e mai primejdioasă și dă rezultate compromițătoare. Un singur realizator de filme istorice a știut cum să nu facă așa, cum să nu se sprijine numai pe elemente formale, de aparență „documentare” imediat istorică, și să evolueze în esența lui istorică, stilistică și pătrunsă de specific național (Eisenstein în „Alexander Nevski” și „Van cel Groznic”). Aceste filme nu se demodează, tocmai pentru că surprîd esența timpului, din perspectivă contemporană.

De multe ori, prelucrarea neorganică a unei experiențe culturale (prelucrare neorganică și față de întregul rezolvării) surprinde și devine curiozitate. În filmul „Hamlet” al lui Lawrence Olivier — conceput ca o stilizare contemporană a unei viziuni medievale mixate cu prerenașmentism — apare un moment preluat dintr-o rezolvare a școlii de pictură prerenașmentistă a secolului XIX (e vorba de moartea Ofeliei, transpusă direct după bîrne necunoscută pictură a pro-

C. BRANCUȘI

Coloana infîntă

o echipă, o școală de muzicologie, care să facă o sinteză și mai ales să răspundă pe calea schimburilor, în lumea muzicologică, rezultatele cercetărilor întreprinse.

Este cert că o forță de creație nu se poate concepe în afara unei vaste culturi universale. Aceasta implică o documentare mai amplă (lucrări de muzicologie, discursuri, partituri).

Din lipsa unor schimburi sistematice, prin neparticiparea noastră la multe manifestări internaționale, se ajunge la situația că muzica noastră nu este cunoscută peste hotare în măsura în care ar me-

rafaelitul John Everett Millais), deci, o ruptură în stil. Transplantînd în cinematografia noastră procedeele acestea superficial de rezemat pe moștenirea culturală, ar însemna să facem un film despre Mihail Vitcazul, înfr-un stil cert, întrebînd rezolvările plastice post-romantice ale lui Theodor Aman.

Cinematografia noastră, avînd în planul ei vîrș opere din epoea națională ca: Daclii, Mihail Vitcazul, Scrișoarea a III-a, Ovidiu, Ștefan cel Mare, Doftana, Băcescu, Răscocila, Columa lui Traian, trebuie să evite „autenticitatea” de suprafață. Altfel vom asista la o serie de filme oscilînd între ardîntul unei super-producții și elemente de rezolvă „autentică”.

Tot alt de important ca într-un film istoric este să surprîndă caracterul național într-un film din mediul țărănilor. Alci pericol „folclorismul”, al vîrșei etnografice ne plîndește la fiecare pas.

În toate filmele noastre — și cu atît mai mult în cele consacrate actualității socialiste — trebuie să evităm influențe și modalități străine, aplicate imediat și nemijlocit. Trebuie să le cunoaștem, dar exprimarea prin intermediul lor să fie făcută asimilîndu-le, acordîndu-le la problemele noastre. Și, mai ales, să descoperim modalitatea artistică originală, ce exprimă în mod propriu și organic fenomenul nostru de viață, reflectînd portretul moral al poporului nostru, astăzi. Din tot ce am lucrat în film, cred că am reușit să mă așez pe o artă de specific românesc în scena finală din „Pădurea spinzătorilor”, tocmai pentru că scena aceasta a căpătat limpezime clasică și cuprînde elemente de permanență, în care arta noastră populară este atît de abundență.

Teatrul românesc trece, în dezvoltarea lui, prin diferite etape, începînd aproape de vovedile pentru a ajunge la satira profundă, drama romantică-istorică și la teatrul politico-filozofic, cunoștință influența multiple, a păstrat sub toate aceste forme echilibrul realismului. Era o calitate intuitivă — de bun gust și decență artistică a oamenilor noștri de teatru — și, poate, în operele care rezistă trecerii timpului, această nuanță de echilibru constituie un factor al specificului românesc.

Așa cum am spus în altădată, astăzi aceste calități intuitive devin vectori de acțiune, lucruri care dă teatrului nostru caracteristicile umanismului socialist, teatrul românesc trece astfel de la un teatru al emoțiilor spontane, intuitive — chiar în forma de spectacol — la un teatru activ, militant, de idei.

Mi-este greu să definesc în arta spectacolului limitele exacte ale specificului național. Tot se pot spune este că un asemenea teatru, un teatru care să reprezinte spiritul artei noastre este îndrăzneț dar necesar, amplu în implicații dar necontorsionat, intelectual dar străin de speculații și elucubrări intelectuale. Arta noastră, îngăduind viziunea la o sensibilitate la joc de spirit, de la profunzimea la o simțire trebuie să fie o artă cu piciorul pe pămînt, o artă cu trînică bază de adevăr.

Formele teatrale care vor exprima specificul nostru național sînt greu de anticipat. Ele vor fi vizibile însemnătatea evenimentelor din viața noastră, înfr-o diversitate de expresii artistice, a cărei necesitate a fost subliniată și în lucrările Congresului al IX-lea al partidului.

Cronica zilei

RECEPȚIE ÎN CINȘTEA DELEGAȚIEI PARLAMENTULUI ENGLEZ

Președintele Marii Adunări Naționale, Ștefan Voitec, a oferit miercuri seara o recepție cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a delegației parlamentului englez...

Miercuri dimineața membrii delegației parlamentului englez, condusă de Ian Mikardo, membru al Comitetului Național Executiv al Partidului laburist...

SOSIREA UNEI DELEGAȚII A PARLAMENTULUI INDIAN

Miercuri dimineața a sosit în Capitală o delegație a Parlamentului indian condusă de deputatul K. D. Malava...

De asemenea, erau prezente K. R. F. Khilnani, ambasadorul Indiei la București și membri ai ambasadei.

VIZITELE DELEGAȚIEI ASOCIAȚIEI DE PRIETENIE SOVIETO-ROMÂNE

Continuându-și vizita prin țară, delegația Asociației de prietenie sovieto-română condusă de Ekaterina Alexeevna Vasjukova...

De asemenea, erau prezente K. R. F. Khilnani, ambasadorul Indiei la București și membri ai ambasadei.

ADUNARE FESTIVĂ CONSACRATĂ SĂRBĂTORII CELEI DE-A 20-A ANIVERSĂRI A F. M. T. D.

Sute de tineri bucureșteni s-au întrunit miercuri după-amiază la Casa de cultură a studenților într-o adunare festivă consacrată sărbătorii celei de-a 20-a aniversări a Federației Mondiale a Tineretului Democrat...

Și facultăți, precum și studenți străini care studiază în țara noastră. Adunarea a fost deschisă de tov. Dan Marțian...

Mărturiile eroicilor ani

(Urmare din pag. 1)

clocoțol revoltei populare putea conduce la zidirea unei afit de întunecat și rafinate temite. Dezlinuind o prigoană sălbatică împotriva avangărdiei clasei muncitoare...

din exterior s-au dovedit de neînvinși. Mai tare decât piatra, fierul și teroarea. Într-un „confidențial” din aprilie 1937, adresat poliției din Cimpina...

Răzbind prin toate aceste încercări, partidul trăia, își stringea rîndurile, se călea Partidul comunist și-a continuat neabătută lupta...

...25 de ani se împlinesc de la acea neuitată noapte când s-au prăbușit zidurile Doftanei. Cu mult înainte anulului 1940, guvernanta și tânăra doamnă...

Împotriva celei mai crunte supraviețuiri, a celor mai sălbatice măsuri de reprimare, Doftana roșie trăia viața unui colectiv de luptă...

...25 de ani se împlinesc de la acea neuitată noapte când s-au prăbușit zidurile Doftanei. Cu mult înainte anulului 1940, guvernanta și tânăra doamnă...

Peste ani, devenite piese de muzeu, obiectele își dezvăluie tălmele... Iată sacaia și căruța folosite de revoluționarii politici...

...25 de ani se împlinesc de la acea neuitată noapte când s-au prăbușit zidurile Doftanei. Cu mult înainte anulului 1940, guvernanta și tânăra doamnă...

SPORT

FOTBAL

Campionatul categoriei A

Table with match results and standings for the football championship. Includes teams like Steaua, Rapid, Dinamo, and Știința Cluj.

CORESPONDENȚII NOȘTRI TRANSMIT

LA AL 11-LEA HOP — STOP!

Ieri, în al 11-lea meci din actualul campionat, echipa Rapid a liderat campionatul...

LA CLUJ PUTEA FI 2-0

Știința Cluj și Steagul roșu Brașov au deslășurat ieri un joc bun, cu faze frumoase...

În Capitală Puțin fotbal și... un gol

Dintre echipele ce urmau să joace ieri în deplasare, C.S.M.S.-ul avea, fără îndoială, cele mai puține șanse la victorie...

Este evident, Dinamo București, campionul țării, se află într-o formă nefastă de slabă în raport cu valoarea individuală a componenților echipei...

REZULTAT ECHITABIL

În general, meciul de la Arad a plăcut publicului. Oaspeții s-au apărut organizat și au contracatat reușind să conducă de fiecare dată...

„DERBI” AL CODAȘILOR

Ambele goluri din partida Siderurgistul—Farul au fost înscrise de găștenii, dar ei nu au câștigat întrucât unul l-au marcat în propria poartă...

TIMISORENI NU SE DEZAMINI...

Rezultatul meciului de la Timișoara dintre Știința din localitate și Petrolul Ploiești...

MAESTRUL GRUZIN

Maestrul gruzin Gurghenidze continuă să fie liderul turneului de sah de la Tbilisi...

MECIURI INTERNAȚIONALE

Preliminariile campionatului mondial: Belgia—Israel 5-0 (3-0), Spania—Irlanda 1-0 (0-0)...

Poarta țeșenilor e bine păzită (fază din meciul Dinamo București—C.S.M.S. Iași) Foto: M. Cioc

Retribuția după producție — mijloc de cointeresare a îngrijitorilor de animale

lucru se face la începutul anului, pe baza unei analize atente, ținându-se seama de planul de montă, data fătării, potențialul de producție al animalelor etc.

RETRIBUȚIA DUPĂ PRODUCȚIE

La fel se procedează și la cooperativă agricolă din comuna Furceni. O dată cu introducerea retribuției după producție...

RETRIBUȚIA DUPĂ PRODUCȚIE

La fel se procedează și la cooperativă agricolă din comuna Furceni. O dată cu introducerea retribuției după producție...

Cercetări noi în lupta contra cancerului

rea de măduvă osoasă, obținută de la donatori. În celelalte măduve osoase se formează, după cum se știe, globulele roșii ale singelui...

Cum apreciați frecvența tot mai mare a cancerului pulmonar tabagic în unele țări?

— Într-adevăr, statisticile publicate recent constată o creștere importantă a frecvenței cancerului pulmonar...

— În calitate de invitata lucrării Conferinței naționale de oncologie de la București...

— Conferința națională de oncologie de la București, dedicată îndeosebi chimioterapiei, prezintă pentru specialiști care au luat parte...

— În calitate de invitata lucrării Conferinței naționale de oncologie de la București...

— Conferința națională de oncologie de la București, dedicată îndeosebi chimioterapiei, prezintă pentru specialiști care au luat parte...

— În calitate de invitata lucrării Conferinței naționale de oncologie de la București...

— Conferința națională de oncologie de la București, dedicată îndeosebi chimioterapiei, prezintă pentru specialiști care au luat parte...

Criza cipriotă și demersurile greco-turce

ATENA 10 (Agerpres). — Guvernul grec a făcut cunoscut marți Turciei că ar fi de datoria ei să întreprindă tot ce îi stă în putință pentru aplanarea noilor incidente din Cipru. Citind surse informale, agenția United Press International scrie că acest punct de vedere a fost exprimat de ministrul de externe al Greciei, Tsirimokos, în timpul unei întrevăderi pe care a avut-o cu ambasadorul Turciei la Atena, Turan Tulus. Într-o declarație făcută presii, Tsirimokos a subliniat că în cursul întrevăderii sale cu ambasadorul turc, acesta din urmă i-a înmănat un apel al guvernului său în care se cere al Greciei să intervină pe lângă guvernul cipriot pentru restabilirea ordinii normale în insulă.

Tot în legătură cu această problemă, șeful Departamentului Turcia-Cipru din Ministerul grec al Afacerilor Externe, Byron Theodoropoulos, a avut o întrevedere cu consilierii ambasadelor Franței, Angliei și S.U.A., cărora le-a cerut să atragă atenția guvernelor lor asupra activității cipriotilor turci și asupra agravării

situației din insulă. Acest demers a fost adresat celor trei țări în calitate lor de membre permanente ale Consiliului de Securitate și, în același timp, de membre ale alianței atlantice.

La Nicosia au avut loc tratative între comandantul forțelor O.N.U. în Cipru, generalul Thimaya, și liderii celor două comunități cipriote. Potrivit agenției France Presse, se crede că reprezentanții celor trei părți angajate în tratative au pus la punct un plan privind desființarea tuturor fortificațiilor din oraș și crearea unei zone demilitarizate rezervate forțelor O.N.U. Președintele Makarios a acceptat acest plan, preconizând totodată asigurarea unei supravegheri din partea forțelor O.N.U., la care să se alăture și poliția guvernamentală cipriotă.

Alegerile din Filipine

Apriga dispută între principalii candidați • 46 morți în cursul campaniilor electorale

MANILA 10 (Agerpres). — Rezultatele parțiale ale alegerilor din Filipine, transmise în tot cursul zilei de miercuri, arată că senatorul Ferdinand Marcos, liderul partidului Naționalist, își menține avantajul asupra principalului său concurent, actualul președinte Macapagal, reprezentantul liberalilor. După-amiază, el se situa în fruntea candidaților, având un număr de 340.000 voturi mai mult decât Macapagal. În ce privește rezultatele alegerilor pentru postul de vicepreședinte, senatorul liberal Gerardo Roxas dispunea de 1.546.589 voturi, față de principalul său rival, naționalistul Fernando Lopez, care înregistrase 1.504.286 voturi.

După cum se prevedea, Comisia electorală din Filipine nu a anunțat miercuri rezultatele finale oficiale. Au fost însă anunțate alte rezultate de către poliția filipineză: în cursul campaniilor electorale s-au înregistrat 46 de persoane, iar cîteva sute au fost rănite.

În tot cursul zilei au continuat acuzațiile reciproce date publicității atât de naționaliști, cât și de liberali. Ferdinand Marcos l-a acuzat pe Macapagal de a fi folosit aviația pentru a lansa așeze în care se arăta că liderul naționalist a decedat. La rîndul său, Macapagal a spus că Marcos ar fi folosit elemente ale partidului naționalist pentru a-l teroriza pe alegătorii oficialității ale Comisiei electorale au declarat că „foarte multe victime sînt normale” și că alegerile au decurs într-o atmosferă relativ calmă. În sprijinul acestei afirmații s-a adus argumentul că în alegerile din 1961 s-au înregistrat 85 de morți, iar „con competiția dintre candidați” a căpătat forme și mai dure.

POZIȚIA NORVEGIEI FAȚĂ DE N. A. T. O.

OSLO 10 (Agerpres). — Ministrul afacerilor externe al Norvegiei, John Lyng, a declarat că există argumente foarte serioase pentru ca țara lui să părăsească N.A.T.O. în anul 1969. Comentând această declarație, agenția D.P.A. precizează că ea constituie o dovadă că recenta schimbare a guvernului norvegian se face simțită în politica externă a acestei țări.

Congresul P. S. Italian

ROMA 10 (Agerpres). — Miercuri dimineața s-au deschis lucrările celui de-al 36-lea Congres al Partidului Socialist Italian.

Luiud cuvîntul, liderul socialist de Martino a consacrat peste două ore prezentării raportului politic, în care este exprimată poziția P.S.I. față de coaliția de centru-stînga, față de problemele politice, economice și sociale ale țării și în problema unificării cu social-democrația Raportul susține, de fapt, tezele cunoscute ale majorității, așa cum au fost ele expuse și în scrisoarea adresată de Nenni militanților socialisti și în cuvîntările publice ale secretarului partidului.

Declarațiile lui Erhard

BONN 10 (Agerpres). — „Situația economică și starea finanțelor noastre trebuie să ne preocupe” — a afirmat cancelarul R.F.G., Ludwig Erhard, în declarația sa guvernamentală, prezentată miercuri în Bundestag. El a atribuit deteriorarea balanței de plăți a țării creșterii exporturilor țării Pieței comune în Republica Federală. Referindu-se la politica externă, cancelarul Erhard a declarat că „N.A.T.O. constituie baza politicii noastre de apărare”. El s-a pronunțat pentru continuarea stricte dependente a Europei occidentale de Statele Unite și a preconizat o „ajustare” a alianței atlantice mai ales prin „participarea țărilor membre la apărarea nucleară”.

La expoziția de desene ale copiilor din Constanța, deschisă recent în orașul finlandez Turku

Lucrările sesiunii O. N. U. Dezbaterile în problema restabilirii drepturilor legitime ale R. P. Chineze în Organizația Națiunilor Unite

NEW YORK 10. — Trimisul special Agerpres, Nicolae Ionescu, transmite: În Adunarea Generală continuă dezbaterile pe marginea punctului de pe ordinea de zi intitulat „Restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze în O.N.U.”. Din intervențiile celor peste 20 de delegați care au luat cuvîntul pînă acum a reieșit în mod clar dorința majorității statelor membre de a se soluționa în mod pozitiv această problemă. În ceea ce privește definițiile și pozițiile a acestei probleme se află însă obstacole serioase, printre care rezoluția pe care S.U.A. au strecurat-o cu cîteva ani în urmă prin Adunarea Generală și care include această problemă în categoria celor care trebuie rezolvate cu o majoritate de două treimi.

Miercuri dimineața au luat cuvîntul în ședința plenară a Adunării Generale reprezentanții Ceylonului, Franței, R.S.S. Ucrainene, Pakistanului, Nepalului și Tanzaniei, care s-au pronunțat pentru restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze la O.N.U. Reprezentantul Togo-ului s-a situat

NOTE SOLUȚII — în favoarea cui?

„Kohle aus Penzberg” („Cărbune din Penzberg”), această inscripție de pe multe case ale minerilor a devenit o lozincă de luptă a acestora împotriva intențiilor patronilor de a închide exploatarea din localitatea vest-germană cu același nume, ca urmare a crizei de desfacere a cărbunelui în R.F.G. Dacă mina din Penzberg va fi închisă, proprietarii ei vor primi din fondurile statului o despăgubire de... 24.000.000 de mărci. Așa încît, în timp ce mil de miniere ar fi nevoiți să-și caute de lucru în alte sectoare, patronii ar încasa un premiu substanțial.

Dar proprietarii minelor nu sînt mulțumiți cu alt. Măturile stă întruinarea recentă a reprezentanților cercurilor industriale din Essen, la care Bruckhardt, președintele Asociației patronilor din industria carboniferă din Ruhr și Aachen, a făcut o serie de noi propuneri menite, după cum scrie ziarul „Frankfurter Allgemeine”, să refacă rentabilitatea minelor. Într-adevăr, el a preconizat ca despăgubirile plătite de stat pentru închiderea minelor „nerentabile” să fie... majorate de peste două ori.

N-a trecut mult și Gerhard Klenbaum, primul ministru al landului Renania de nord-Westfalia, dînd un răspuns negativ a acestor cereri ale patronatului, a exprimat părerea că industria carboniferă nu-și folosește toate resursele. În vederea asigurării unor prețuri scăzute la combustibil

(pentru a putea concura cărbunele lefin din Import) — a afirmat el — se cer din partea minerilor eforturi speciale, obținerea unei producții maxime de fiecare muncitor pe schimb.

Asadar, în urma „soluțiilor” prezentate, fiecare dintre părți ar putea „canta”: patronul — pentru intensificarea exploatarei mincilor sau închiderea minelor și încasarea subvențiilor, iar minerul — pentru o muncă pe puteri sau perspectiva de a colinda drumurile în căutare de lucru.

G. D.

„Justiție” rentabilă...

Un recent scandal judiciar izbucnit la Philadelphia vine să releve unele năvăliri ce domnesc în acest oraș cu peste două milioane de locuitori.

Intr-un raport de 515 pagini — rezultat al trudei de 10 luni depuse de 27 de anchetatori — Arlen Specter, procuror general adjunct al statului Pennsylvania, a dezvăluit cu lux de amănunte că în rîndurile celor 29 de magistrați din acest oraș și-a făcut loc corupția. Etichetînd practicile acestora drept un „saisberg de corupție”, raportul constată că posturile de magistrați sînt de regulă distribuite pe sprinceană ca răsplătă pentru serviciile făcute unor politicieni. Aceasta se vede și din faptul că doar unul dintre magistrați are studii juridice, noud au absolvit numai școala medie, patru n-au urmat decît școala elementară, iar unul s-a lăsat de studii după... 6 clase.

Iată cîteva din cazurile amintite în raport. Magistratul Harry J. Ellick era „specialist” în amînarea de procese; el luora după „principiul”: „cît mai plătesc 500 de dolari, cîtalți — 200 de dolari”. Anul trecut, în

2.017 cazuri un șir de judecători, ca urmare a mitei încasate, au dat pentru delict grave pedepse neîmeritate. Așa, de pildă, procese privind „atentate la morală publică” au fost clasate în schimbul unui „tarif” mergînd de la 300 la 2.500 dolari.

Raportul menționează, de asemenea, „siniștră legătură” dintre magistrați și industria jocurilor de noroc. În 1963, judecătoarea Ruth Marmon a pus pe un reprezentant al acestei „industrii” în situația de a alege între „a plăti o cantitate de 1.000 de dolari sau de a scoate pe loc 100 de dolari pentru a se da totul uitării”. Inculpatul a ales bineînțeles cea de-a doua soluție.

Potrivit relațiilor revistei americane „Time”, pînă acum 11 dintre magistrații Philadelphia au fost arestați. Și cînd te gîndești — scrie cu ironie a ceeași publicație — că în decurs de 274 de ani „sistemul judiciar din acest oraș n-a suferit nici o schimbare esențială”...

S. L.

Miscarea de protest din S.U.A. împotriva agresiunii imperialiste în Vietnam se exprimă în forme diferite cele mai variate, unele din aceste manifestări căpătînd aspecte deosebit de dramatice. După îndurarea Norman Morrison, care și-a dat foc sîngărină trecuți la Washington în fața sediului Pentagonului, un alt celătean, Roger la Porte, s-a transformat zilele acestea într-o torță vie, în fața clădirii O.N.U. din New York. Un fotoreporter a surprins momentul în care un polițist aduna într-o culă hainele arse și alte obiecte aparținînd lui la Porte

În ultimele zile, barometrul politic din capitala Japoniei înregistrează constant vreme furtunoasă. Parcul Hibya, ca și piața din fața parlamentului, au devenit arene ale unor mari mitinguri și demonstrații. Mari mase de muncitori și studenți ies zilnic în stradă. Sutele de mii de hachimakiri — înfășurate pe frunțile demonstrațiilor — poartă inscripția: „Jos cu tratatul japono-sud-coreean”. Acești lozinci se face auzită în aceste zile pe tot cuprînsul Japoniei.

După cum se știe, în Dietă (parlamentul japonez) au loc în prezent dezbateri ascuțite în problema ratificării acestui tratat. Zilele trecute, deputatul partidului de guvernămînt, liberal-democrat, susținătorii fervenți al tratatului, au obținut ratificarea acestuia în Comitetul special al Camerei reprezentanților. „Votul — relatea agenția France Presse — a intervenit pe neașteptate, la deschiderea ședinței de simbioză a comitetului, în ciuda protestelor vehemente ale reprezentanților opoziției, care au contestat validitatea lui”.

Ce cuprinde acest tratat care a dezlănțuit un adevărat taifun de proteste în opinia publică a tînt din Japonia, cit și din Coreea de sud? Judecînd după titlurile unor articole sau documente anexate, vom „păgăni” și „inofensive”, tratatul se referă la măsuri de normalizare a relațiilor dintre cele două părți (peșcut, despăgubiri și repa-

rații etc.); dar la o mai atentă analiză rezultă că el conține prevederi care implică consecințe dintre cele mai serioase pentru interesele păcii și securității popoarelor din această parte a lumii.

Unul dintre documentele constitutive ale tratatului se referă la despăgubirile și reparațiile datorate Coreei pentru cel de 35 de ani de ocupație japoneză. Inițial, pretențiile Seoulului se ridicau la un miliard de dolari. Pînă la urmă, marionetelor sud-

Intregului popor coreean.”

Un alt document se ocupă de statutul celor 600.000 de coreeni care trăiesc în Japonia. Aduși ca mînă de lucru în țară în timpul războiului — scrie ziarul „Le Monde” — aceștia „au cunoscut numeroase dificultăți în ce privește încadrarea în muncă și instruirea, suferînd totodată multe discriminări”. O hotărîre definitivă privind soarta lor nu a fost încă luată. Agențiile de presă re-

Pe strazile din Tokio în aceste zile

Într-un document care relevă interesul Statelor Unite de a trece asupra Japoniei cel puțin o parte din împovătoarele cheltuieli făcute cu menținerea la putere, în pofida voinței poporului sud-coreean, a marionetelor de la Seul (pînă acum „ajur-

urmărește — față de nemulțumirile și oprobiul pe care le-au ridicat multiplele intervenții în treburile unor țări asiatice — să scoată castanele din foc cu mijlul unei asistate pentru interese americane. În acest cadru, preferințele se îndreaptă, în primul rînd, spre Japonia, tratatul japono-sud-coreean fiind considerat, în această privință, ca un deget care, prins într-un anghrenaj, ar putea atrage după el întreaga mînă.

Incheierea tratatului — scrie revista „Jeune Afrique” — vizează crearea „unei alianțe militare reacționare, care ar include de Japonia, Coreea de sud, Taiwanul și eventual Filipinele”. Este vorba de înghetarea, sub inspirație americană, a unui bloc militar agresiv: N.E.A.T.O. (Organizația „Tratatului Asiei de nord-est, după chipul și asemănarea S.E.A.T.O.), denumit simbolic planul „celor trei săgeți”. Încă în luna februarie, ziarul „Yomiuri” din Tokio arăta că parafarea tratatului „ar impulsiona negocierile în direcția N.E.A.T.O. cu viziunea supraexpresului noi linii ferate Tokeido”. Originile își poate da seama că o asemenea alianță militară ar spori considerabil încordarea în această zonă S.U.A. Aceste cercuri nu își ascund nemulțumirea că o mare putere industrială, cum e Japonia — pe care o consideră aliat, deși nu o tratează pe picior de egalitate și continuă să mențină pe teritoriul ei importante forțe armate — nu se manifestă destul de activ în strategia americană în Extremul Orient. Este știut că această strategie

rect vizată de aceste planuri agresive, Republica Populară Chineză a relevat nu o dată primejdia pe care ele o comportă pentru cauza pacii în Extremul Orient și în lume.

Este evident că datele cercurilor respective din S.U.A. ar mîntre Japonia tot mai mult pe partea politicii agresive, aceasta ar atrage după sine cheltuieli militare tot mai mari, ceea ce s-ar răsfrînge negativ asupra economiei ei, diminuîndu-i capacitatea de concurență, care provoacă destule griji monopolurilor americane.

Toate acestea explică pentru ce mase largi ale poporului japonez s-au ridicat cu atîta hotărîre împotriva tratatului japono-sud-coreean. În timp ce în incinta parlamentului japonez deputații opoziției condamnă cu tărie tratatul, dincolo de porțile întărite ale Dietei multimele inundă strazile, fără a se lăsa intimidate de cei 15.000 de polițiști, care au fost mobilizați de autorități. În Coreea de sud, demonstrațiile împotriva tratatului au avut aceeași amploare. Indiferent în care va fi votul cu care se vor solda dezbaterile din parlamentul japonez, este cert că acest tratat nu are girul celor două popoare, care vîd în el un instrument îndreptat împotriva intereselor lor vitale, a prieteniei dintre ele, a cauzei păcii.

Radu BOGDAN

SCURTE ȘTIRI

PRAGA. La 10 noiembrie a început la Praga a VIII-a sesiune a Adunării Naționale a R. S. Cehoslovaciei. Josef Lenart, președintele guvernului, a prezentat deputaților spre examinare și aprobare 5 proiecte de lege cu privire la modificarea structurii și competențelor organelor guvernamentale, în vederea introducerii noului sistem de conducere planificată a economiei naționale.

LONDRA. Dezbaterile din Camera Comunelor a Marii Britanii vor continua pînă la sfîrșitul acestui săptămîni. Ca un fapt nou se remarcă promisiunea făcută de de-

putații Parlamentului liberal că, în majoritatea cazurilor, își vor da voturile actualului cabinet. Astfel, laboriștii vor putea dispune în Camera Comunelor de o majoritate mai confortabilă față de opoziția conservatoare.

BRUXELLES. În cadrul celui de-al 36-lea Salon Internațional Alimentar și al altel menajerie de la Bruxelles, luni 8 noiembrie a fost ziua Republicii Socialiste România. În această zi, standul românesc a fost vizitat de Paul Struve, președintele Senatului, și Arthur Desnues, președintele Organizației mondiale a presei periodice, care au acordat Medalia Asociației presei standului țării noastre, pentru succesul obținut.

Cu începere de marți seara, timp de mai multe ore New Yorkul și alle localități de pe coasta de est a Statelor Unite au fost lipsite de electricitate. După cum relatează agenția „France Presse”, întreruperea curentului electric s-a datorat ruperii unui cablu provenind de la hidrocentrala situată între Rochester și cascada Niagara.

La New York — arată agenția — locuitorii au trecut prin clipe de emolie. Circulația pe strazile principale a fost strîngulată. S-au semnalat numeroase accidente provocate de automobile. Ascensoarele zgirite-norilor s-au oprit brusc, în interior aflîndu-se mii de persoane. La cea mai înaltă clădire, Empire State Building, a intervenit poliția pentru a sparge un zid și a salva astfel pe cei surprinși în lift.